

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Nova premiera v PG
A' me vzamete zraven?

Kranj — V Prešernovem gledališču je danes ob 17. uri nova premiera: uprizorili bodo delo Marcela Acharda A' me vzamete zraven. Uprizoritev sodi k decembrskemu otroškemu praznovanju, marsikje pa jo bodo radi gledali tudi kasneje, saj vsebinsko ni neposredno vezana na novoletno praznovanje. Cirkuska atmosfera, klovni-jada ter poetičnost čiste ljubezni so nosilci radoživega gledališkega dogodka. Predstavo so pripravili režiser Lojze Domanjko, scenograf Vasja Repinc, kostumografinja Irena Felicijan, svetovalca za gib in akrobatiko Andre Valdes in Andrej Zajec, glasbena oprema je delo Olivera Telbana. Nastopajo: Judita Zidar, Pavle Rakovec, Tine Oman in Matjaž Višnar. — Foto: M. Fock

stran 3

ZAMRZOVALNIH SKRINJ SE NE SPLAČA VEČ IZDELOVATI

stran 32

CENZURA ALI POSLOVNA TAJNOST?

Izgube presegle polovico akumulacije

Služba družbenega knjigovodstva je te dni objavila podatke o devetmesečnih rezultatih poslovanja. Deležni so večje pozornosti kot običajno, čeprav se zdaj aktualne iskre krešijo ob novih gospodarskih ukrepih. Rezultati so namreč slabši kot lani in ker temu kdo utegne oporekat, ker zaradi novega obračunskega sistema niso primerljivi, povejmo še, da so slabši kot po treh in šestih letosnjih mesecih. Največji problem jugoslovenskega gospodarstva je prva eksplozija izgub, ki so znašale 2.212 milijard dinarjev in so štirikrat večje kot lani v tem času, presegle so celo skupno akumulacijo in sicer za 600 milijon dinarjev.

Na Gorenjskem so izgube znašale dobrih 24 milijard dinarjev, predstavljajo 10,8 odstotkov slovenskih in dober odstotek izgub jugoslovenskega gospodarstva. Na prvi pogled se to morda ne zdi veliko, toda vedeti je treba, da se tudi pri drugih pokazatevih gorenjski delež suže okoli desetih odstotkov, torej je gorenjsko gospodarstvo prav tako pridno predelovalo izgube kot vse drugo. V zadnjih letih izgube stromo rastejo, v devetih mesecih so bile kar osem in pol krat večje kot lani v tem času. Slaba je torej tolažba, da akumulacije še niso prehitile, kakor to velja za celotno jugoslovensko gospodarstvo, temveč so predstavljale 57,4 odstotke akumulacije.

Nasploh je za gorenjsko gospodarstvo značilno upadanje proizvodnje in s tem produktivnosti ter slabši izvoz, poglaviti vznik je nespodbudna ekonomska politika. Sliko pa najbolj kvareta jeseniška Železarna in kranjska Telematika, kjer so se nagr-

madile štiri petine gorenjskih izgub in kjer se zgolj na ekonomsko politiko ne morejo izgovarjati.

Telematika je vsekakor dober primer, kako je nova tovarna, ki je bila še pred leti tukih svetovnem tehnološkem vrhu, zašla v agonijo, ki je ni in ni videti konca, kjer sanacijski programi še vedno ne temelje na stvarnih kadrovskih, finančnih in tržnih možnostih. Ni nam treba s prstom kazati, kako neuspšeno so nowe tovarne na jugu države, grena je resnica, da nas na Gorenjskem v teh težkih časih rešuje tradicionalna industrija, ki so ji mnogi pred leti že predpisali ukinitve.

Železarna je prav tako dober primer naložbe, ki ima označbo strateška, že vseskozi pa jo spremljajo dvomi, odločna nastopovanja mladih in ekologov, ki v novi jeklarni vidijo električnega požeruha, ki pri toploplnih elektrarnah povzroča še večje onesnaževanje. Mnogi zdaj pozabljajo, da je bila začetna izguba pravzaprav načrtovana. Nova jeklarna seveda pomeni tehnični napredok, ki bo vplival na kovinsko predelovalno industrijo, toda prav v tej tovarnah zdaj tožijo, kako drag je domače železo, saj ga doma zdaj plačujejo po 600 dolarjev, na tujem pa stane 210 dolarjev. Draga je torej ta naša strateška odločitev, najbolj je seveda prizadeva Jeseničane same saj se na izgubo v Železarni, ki predstavlja pretežki del jeseniškega gospodarstva, navezuje slabši denarni položaj družbenih dejavnosti.

M. Volčjak

Tretja zaporedna Zlata snežinka za smučišča Krvavec: V teh turobnih pozno jesenskih dnevih je spet najbolje urejeno smučišče na Krvavcu. Prav zato v lanski sezoni niso zaman že tretjič zapored dobili Zlato snežinko za najbolj urejeno smučišče v Sloveniji. V soboto je bila megla, a vseeno se je smučalo veliko ljubiteljev smučanja. Med njimi so bili tudi naši alpsi smučarski reprezentanți, ki so Krvavec izkoristili za svoj trening. RTC Krvavec si tudi v tej sezoni prizadeva za najbolj urejeno slovensko smučišče. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Kranj — V galeriji kava bar Kavka so v soboto zvečer odprli razstavo slik Jožeta Tisnikarja, znanega slikarja iz Slovenj Gradca. O slikej utemnost je na otvoritvi spregovoril Andrej Pavlovec. Tisnikar se v Kranju predstavlja z dvanaštimi slikami (olje in papir), s katerimi ostaja umetnik zvest ustvarjanju, po katerem je postal znan doma in v tujini. — Foto: G. Šinik

Decembra višje plače

Škofja Loka, 7. decembra — Loški delavci bodo v plačilnih kuvertah za decembra dobili nekaj več denarja kot prejšnji mesec. Zajetnejši zaslужki gredo na račun znižanja prispevnih stopenj za nekatere družbenne dejavnosti; za 5,21 odstotnih točk je nižja stopnja iz kosmatih osebnih dohodkov (po merilu kosmati osebni dohodek) za otroško varstvo, izobraževanje in socialno skrbstvo ter za 5,31 odstotkov točk znižan prispevek iz dohodka (po merilu dohodka) za zdravstveno varstvo. H. J.

Naložba v Savi

Brez škode za druge

Kranj, 3. decembra — Temeljna banka Gorenjske lahko za naložbo v program Optima II v kranjski Savi prispeva v letih 1988 in 1989 11.099 milijon dinarjev posojila, kar je 10 odstotkov predvidenega naložbenega potenciala naše banke, je sklep izvršilnega odbora. Večja vsota za eno naložbo po zakonu ni možna, prav tako pa Optima II ne sme škodovati drugim naložbam na Gorenjskem. Že sedaj znani programi bodo prihodnje leto terjali od banke 51.221 milijona dinarjev. Zaradi ene naložbe druge ne smejo trpeti. Na nevarnost tega so nekatere članice banke opozarjale že med gradnjo jeseniške elektrojeklarnarje. Za savsko Optime II, ki je po ocenah stroke in financerjev izjemno obetavna

naložba in edini način, da Sava obdrži visok položaj med proizvajalci avtomobilske pnevmatike, je gorenjska banka sama prekratka. 69 milijard dinarjev je njena predvidena vrednost Optime II, od tega naj bi bilo bančnih posojil 20,8 milijarde. Gorenjska banka predlaga Združeni banki ustanovitev konzorcija, kjer naj bi že veljala nova pravila igre, o katerih se sedaj v ljubljanski banki pogovarjajo, pa jih vsi njeni deli še niso sprejeli. V okviru konzorcija naj bi natančneje izračunalni delež drugih bank, razen gorenjske pa naj bi prispevali več še mariborska in gospodarska banka iz Ljubljane. Glede na to, da je tudi čas denar, da so v Savi v sodelovanju s Semperitom na graditev pripravljeni in se

bodo spomladis pospešeno lotili gradnje, bi kazalo z organiziranjem slovenskega bančništva za pomoč Savi pohititi. Tudi zato, ker denar daje mednarodni IFC, vendar ga bo dal le v primeru, če bomo mi prej zagotovili svoj delež.

J. Košnjek

Prapor bodo nosili njihovi nasledniki. — Skupščina skupnosti borcev V. bataljona 2. VDV brigade, ki je bila v petek, 4. decembra v Kranju, je bila še posebno slovenska. Skupščina občine Kranj, kjer ima bataljon domicil, je namreč tem borcem podarila nov prapor. Za prapor bodo skrbeli mladi, nasledniki nekdanjih borcev vojske državne varnosti. V imenu UNZ Kranj ga je iz rok predsednika skupnosti Slavka Staroverskega prevzel Guido Berra. — Foto: D. Dolenc

V gospodarskih težavah so inovatorji še bolj potrebni — V četrtek, 3. decembra, sta predsednik skupštine Občinske raziskovalne skupnosti Kranj Bojan Urlep in predsednik skupštine občine Kranj Ivan Torkar podelila priznanja inovatorjev in nagrade Janeza Puharja. — Na sliki: priznanje inovatorjev leta I. stopnje prejema Vladimir Bitenc, defektolog, za svojo inovacijo »računalniški programi za področje diagnostike«. — Foto: D. Dolenc (več o tem berite na 2. strani)

KOMPAS

LETALIŠČE

BRNIK

TEL.: 22-347

NON STOP

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Premiki v optimizmu

Dolga leta je bila zunanja politika ključnih svetovnih držav dokaj okorna. Predvsem, kadar je šlo za odnose med velesilama. Obitož, ki so s strani Washingtona letelo proti Moskvi in obratno je bilo na kupe, največja nevarnost pa je bila seveda v tem, ker so bile grožnje ves čas tudi na meji, ko bi se zlahka uresničile.

Najavljeni strečanje med ameriškim predsednikom Reagancem in sovjetskim voditeljem Gorbačovom zato predstavlja vsaj delček optimizma, ob katerem je sicer jasno, da se večje stvari ne bodo premaknile, vendar je z njim vseeno zaključeno obdobje tih diplomacije. Dokler se partnerja niti pogovarjata ne, namreč ni mogoče doseči niti najmanjših korakov. Premiki v zunanjosti politiki velesil pa so opazni tudi v drugih relacijah. V Sovjetski zvezri se kažejo v perestrojki, kjer vsaj na zunaj prihaja do velikih sprememb (če že vsebinsko vse vendar poteka po starem), drugačen odnos do Afganistana; v Združenih državah pa na primer ob otočitvi odnosov s Kubo, dokajšnji zadržanosti ob reševanju srednjameriškega mirovnega procesa in drugem.

Tako Sovjetska zveza, kot tudi Združene države Amerike so namreč v zadnjem času izgubile mnogo »pobud« v mednarodni politiki, kar jim narekuje spremenjeno taktiko. V Srednji Ameriki na primer so celo ameriške zaveznice od predsednika Reagana zahtevale, naj jih pusti pri miru, ko skušajo vzpostaviti mir na tem območju. Med dolgoletnima sovražnikoma - Kubo in ZDA pa je zdaj celo prišlo do obnovitve sporazuma o izročitvi državljanov. Amerika naj bi Kubi vrnila Kubance, ki so zaprti v njenih zaporih, iz Kube naj bi odšel določen del Kubancev, ki želijo zapustiti državo in se naseliti v ZDA. Seveda gre pri tem samo za »premike« kubanskih državljanov iz smeri Kuba proti ZDA proti Kubi. Še tako nezainteresiranemu človeku je namreč jasno, da je v Ameriki neznaten del njenih državljanov, ki si želijo v okrilje karibskega socializma. Kaže pa tudi, da vsi Kubanci, zaprti po ameriških zaporih, niso navdušeni nad sklepom. Prišlo je do pravih nemirov, zasedli so kaznilnice in izbrali talce.

Vse to samo še potrjuje znano tezo, da je od začetka boljševske revolucije dalje politična migracija potekala le v smeri iz vzhoda proti zahodu.

Jutri programsko-volilna seja radovljške SZDL

O moči in nemoči

Radovljica, 4. decembra — Občinska konferenca SZDL Radovljica sklicuje jutri programsko-volilno sejo, na kateri bo do delegati razpravljali predvsem o vlogi socialistične zveze pri uresničevanju protinflacijskega programa, o nadzorni funkciji socialistične zveze, pomenu v smislu javnih razprav, izvajjanju kadrovske politike v občini, položaju družbenih dejavnosti, problematiki kulturnih društev, delovanju mladinske organizacije, posegih v prostor, zmajjanju podjetniške družbene režije in še o nekaterih drugih problemih. Izvolili bodo člane predsedstva občinske konference, predsednika in podpredsednika in člane nadzornega odbora, obravnavali pa bodo tudi predloge za nosilce vodilnih funkcij v republiški konferenci SZDL. Za predsednika občinske konference je kandidat dosedanji predsednik Anton Toman, za podpredsednika pa Tone Kapus iz Kamne Gore.

C. Z.

Če je predavatelj dober...

Škofja Loka, 6. decembra — Oktobra je loška partijska organizacija pripravila v Žireh in Železnikih pogovora o aktualnih družbenih ekonomskih in družbenopolitičnih razmerah ter načinu načinu na tem, kako naprej po sprejetju protinflacijskega programa, ki ga je vodil Viktor Žakelj. Dvorana je bila nabit po polna in uvodničar je imel dosti opraviti z odgovori na vprašanja. Ni torej res, da ljudem ni več za »politične sestanke«. Če je vsebina prava in dober predavatelj...

H. J.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kulturna), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Vilma Stančnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija). Časopis je poltenik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Podeljena so bila priznanja »inovator leta« ter nagrade Janeza Puharja za leto 1986

Le znanje nam lahko pomaga iz težav

Kranj, 3. decembra — »Če smo kdaj potrebovali v naši družbi ljudi, ki ne podlegajo pesimizmu in črnegosti, je to prav sedanji čas,« je v svojem nagovoru inovatorjem občine Kranj, v četrtek, poudaril predsednik skupštine občine Kranj Ivan Torkar. »Inovator je tak človek. Biti inovator pomeni, ne strijnati se s sedanjim, z doseženim, temveč doseči več. Pa vendar je inovatorska dejavnost še vedno postavljena na rob družbenih dogajanj, še vedno je preveč v temi. To delo ni vezano na 8-urni delovnik, na normalno razmišljanje o delu, temveč zahteva celega človeka. Nikoli, če je še bolje nagrajeno, ni stodostotno poplačano.«

Letos je v kranjski občini pojmenovanih za inovatorje leta 29 posameznikov. Priznanja inovacije I. stopnje so prejeli: Marjan Štukelj in Marko Živlakovič, mag. elektrotehnike ter Jernej Gortnar, dipl. ing. strojništvo iz Iskre Kibernetike za disketno enoto 3,5» s pomnilno kapaciteto 1. mbyt IGD 3510 in Vladimir Bitenc, defektolog Zdravstvenega doma Kranj za računalniške programe s področja diagnostike; Priznanja inovacije II. stopnje pa so bili proglašeni: Brane Strle, Brane Skubic, in Jože Zorman iz Tekstilindusa za izboljšavo mazanja listovke na STB stavbah v DE Tkalcica II; Ladislav Bevk, Zlatko Štular in Marjan Korenčan iz Iskre Kibernetike za izpopolnitve tehnologije izdelave orodij za izdelke iz bakelite; Franc Štern, dipl. inž. stroj. Mišo Varl, Martin Rozman, inž. stroj. in Rafač Murovec, stroj. tehnik, Vid Gazvoda, gum. tehnik in Slavko Pirc, gumar iz tovarne

Sava za novo tehnologijo izdelave plavajoče zaščitne zaves ter Ljubica Kraljević-Trobec, dipl. inž. in dr. Pavel Munih iz Save za offset gumeno oblogo.

Za inovatorje II. stopnje pa so bili proglašeni: Brane Strle, Brane Skubic, in Jože Zorman iz Tekstilindusa za izboljšavo mazanja listovke na STB stavbah v DE Tkalcica II; Ladislav Bevk, Zlatko Štular in Marjan Korenčan iz Iskre Kibernetike za izpopolnitve tehnologije izdelave orodij za izdelke iz bakelite; Franc Štern, dipl. inž. stroj. Mišo Varl, Martin Rozman, inž. stroj. in Rafač Murovec, stroj. tehnik iz tovarne Sava za vodoravno skladitvene surovcev za potniške radialne plašče; Jo-

že Krevs, orodjar iz Iskre Telematike za racionalizacijo upravljanja spajkanja in porabe visokotemperaturne spajke; Anton Primc, Lojze Bertoncelj, Lojze Žumer, Andrej Šavs, Marko Trdin in Karel Kejžar iz Iskre Telematike za novo obliko in konstrukcijo vrst za omare telefonskih central.

Nagrada Janeza Puharja za leto 1986 so bile podeljene sedmim raziskovalcem, štirim za diplomske naloge, trem pa za doktorske disertacije, in sicer: Ponocni Oblak, dipl. inž. za diplomsko nalogu »Vezava guma—po-

medenineni jekleni kord na osnovi sistema silika/resorcin formaldehid, dipl. org. dela Čilž Zagor za delo »Vpliv naključne odpovedi strojev na izpolnjevanje proizvodnega plana«, Jože Kržnar, dipl. inž. farm. za plomsko delo »Polimerni filmi nosilci učinkovin« ter Jani Če ne, dipl. inž. kem. tehnik. za plomsko delo »Termična imobilizacija mulja in kalilnice«.

Nagrada Janeza Puharja svoje doktorske disertacije so dobili: dr. Zoran Sušterič za »Energijski kriterij trganja rast razpot v gumi«, dr. Drago Vuk za delo »Organizacijski model ekološkega vrednotenja preistoria« in dr. Tanja Seme za disertacijo »Dinamični model preniranja pedagoških kadrov v danih sistemskih osnovah.«

D. Doležel

Le kaplja v morju izgub

Kranj, 3. decembra — V skupščinah SIS družbenih dejavnosti so muni in ta teden razpravljali tudi o vlogi Iskre Telematike o oprostivi prispevkov družbenim dejavnostim. O otroškem varstvu, kjer bi 30-odstotna oprostitev prispevkov Telematiki pomenila 13,7 starih milijard, so prošnili

Zahteva prihaja v času, ko se otroškemu varstvu že tako ali tako bo piše. S prispevkom stopnjo jih bo letos uspelo nabrati 322 starih milijard, vendar jim interventalna zakonodaja ne dovoljuje porabiti niti toliko. Prihodnje leto, ko bo treba še za 5 odstotkov zaostajati za letošnjo porabo, se otroškemu varstvu še slabše piše. Treba bo omejiti programe, kar bo otroškemu varstvu, kjer bi otrokom lahko nudili kvečjemu več in ne manj zelo težko.

Koliko bi Telematiki pomagalo, če bi skupnosti družbenih dejavnosti prošnji ugodili? Menda bi vse pokrile komaj sedemnajstino njenih izgub. Torej bi bili tudi prispevki otroškega varstva sanaciji Iskre le kapija v more. Janje pa toliko dnarja veliko pomeni. Morda bi se bili delegati skupščini kaj drugače odločili, če bi jim bilo jasno, kako bo do konca leta z blokiranimi sredstvi. Tako pa jim intervencialna zakonodaja krni sredstva, zdaj bi jih še Iskrina sanacija, in če bi slednji ugodili, se lahko pri morebitnih drugih izgubarjih sproži plaz želja po oprostitvi, otroškemu varstvu pa potem preostane le še bankrot.

D. Z.

Tržič 27. novembra — Na proslavi pred letošnjim praznikom republike v novem žižkem vrtcu je izročil predsednik tržiške občinske skupštine Ivan Kapel visoko državno odlikovanje Marti Kendovi. Nagrjenka, ki že od 1960. leta dela v tržiški enoti Ljubljanske banke, si je prislužila red dela s srebrnim vencem z aktivnostjo v bančnem združenju, krajevni skupnosti Sebenje in TVD Partizan. (S) — Foto: G. Šink

Po letni (cestni) sezoni strah pred zimo

Ceste so slabe, izgledi še slabši

Kranj, 3. decembra — Največ tistega, kar lani na magistralnih in regionalnih cestah ni bilo narejenega in zato prenešeno na letos, še vedno ni. Izjalovila so se tudi pričakovanja, da bomo nekaj več naredili s posojili, ki jih bomo med drugim pokrili z večjim deležem od cene pogonskega goriva. Pri zadnji podprtivitvi za ceste ni ostalo nič, povečale pa so se zato obveznosti na račun posojil.

Z direktorjem Cestnega podjetja Kranj inž. Bogdanom Drinovcem smo se pogovarjali o uresničevanju letošnjega programa obnove in vzdrževanja magistralnih in regionalnih cest, o načrtih, ker smo tuk prezmo, pa tudi o zimski službi.

»Kar zadeva magistralne ceste je iz lanskega programa bila uresničena le obnova oziroma prestavitev odseka v Logu med Kranjsko goro in Belco. Podljubelj in preplasti ve Lescami ter Radovljico pa sta zaradi pomanjkanja denarja izpadla. Nekaj podobnega je na regionalnih cestah, kjer je imela edino prednost Trebija-Ziri na račun posojil, za katere smo računalni, da jih bomo pokrili ob rebalansu, pa smo urejali še odsek Mlino-Toplice, odsek Koprivnik-Gorjuše, slab kilometr od Gorje proti Kranju in priključek v bolnišnici Golnik. V programu je tudi še Sovodenj-Cerkno, kjer pa smo se znašli v zadrgi zaradi neprisakovanega usada na cesti Trebija-Ziri. Še največ je bilo narejenega na lokalnih cestah, ki so jih skupaj s krajevnimi skupnostmi financirale občinske skupnosti za ceste. Kar zadeva modernizacijo, je bilo največ narejenega v skofoški občini, pri obnovi pa v kranjski. Velik zalogaj je bil za Radovljicane most v Otočah, za Kranj pa poleg ostalega še most v Tupaličah.«

Cestari, pa ne le na Gorenjskem, trenutno zatrjujejo, da so letos že le na cestah narediti čimveč; tudi s posojili, za katere je kritje prevzemala Skupnost za ceste Slovenije (regionalne). Želja in upanje, da denar bo, pa sta, kot kaže, položaj zelo zaostiral. Od načrtovanega zneska 9 novih milijard za kritje posojil se je le-ta povečal na 20 milijard novih dinarjev. Pričakovane prilive za to kritje od bencinskega dinarja, 100-odstotne podprtivitve registracij in taks na avtocestah pa zdaj ni. Uveljavljene so bile tuk na avtocestah, deloma registracije, ob zadnji podprtivitvi goriva pa za ceste ni ostalo nič. Trenutno odpade tako za vzdrževanje cest le 2,5 odstotka od cene pogonskega goriva, za novogradnje pa 4,5 odstotka. Bili pa so časi, ko smo samo za redno vzdrževanje odvajali kar 32 odstotkov.

»Kaj lahko torej pričakujemo?« — Letoski program letnega in zimskega vzdrževanja cest na Gorenjskem smo že preselili za 400 milijonov. Za prihodnje leto, če ne bo še ene podprtivite bencina, ne vem pa, kdo jo bo prenesel, se nam obeta še bolj negotovo stanje. Položaj pa je še toliko težji, ker smo še pred začetkom zime. Vrstnega reda zimske službe seveda na cestah ne bomo spremnili, spremenjeni pa bodo najbrž standardi. To pa pomeni, da se nam obetajo na cestah slabši prometni pogoji; z vsemi neprijetnostmi in neželenjimi poseljenci.«

Nič boljši, da ne rečemo kar slabši (če ne bomo našli denarja za ceste) pa so izgledi tudi za prihodnje leto. Gorenjska je na primer predložila program za 18 milijard novih dinarjev najbolj nujnih del. Stanje pa je trenutno takšno, da smo veliko bliže razpadu cest kot pa vsaj delni uresničevi t kšnega programa.

A. Žalar

Drugorazredna sociala?

Kranj, 7. decembra — Protinflacijski program in zakon o preprevdaju razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačilo osebnih dohodkov sta družbene dejavnosti razdelila v dve kategoriji. V prvi so izobraževanje, zdravstvo in kultura, v drugi pa ostale (otroško varstvo, telesna kultura in sociala) in te zadene omejitve. Zoper tako krivčno delitev so s kranjskega Centra za socialno delo na občinski in republiški skupščini socialnega varstva ostro protestirali.

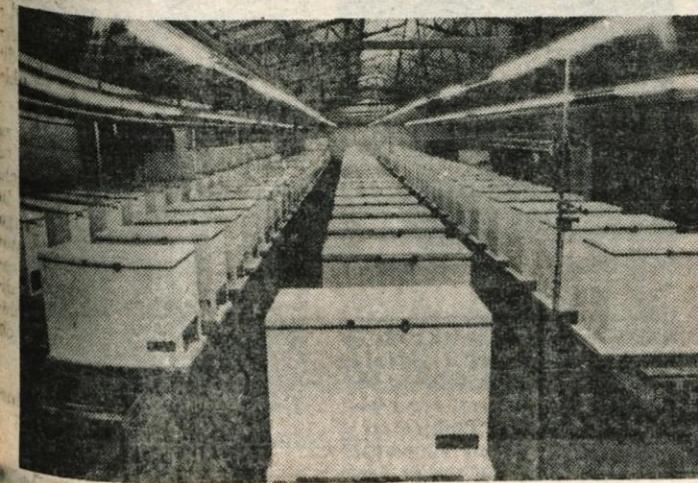
Komaj pred mesecem dni so tudi v tej dejavnosti rešili vprašanje osebnih dohodkov, zdaj pa je novi zvezni ukrep stvari znova postavljal no glavo. Delavce v teh »drugorazrednih« dejavnostih je, da jih je zakon postavil v neenakopravno položaj z drugimi, kot da bi dejstvo, da so glede izplačevanja osebnih dohodkov pod strožjim udarom, utegnilo rešiti stiske jugoslovenskega gospodarstva.

Socialna dejavnost, ki ima v tem času več in več dela. Vsak dan se zaradi padca življenjskega standarda pojavljajo tu ljudje, ki iščijo nove socialne pomoči. Opravka imajo z brezposelnimi, z vedno več delavci z nizkimi in zajamčenimi osebnimi dohodki, z družinami, ki jim niti dva dohodka ne omogočata spodbognega življenja. Tudi vnaprej je videti, da se bo socialna stiska ljudi povečala, torej bodo imeli centri za socialno delo še več dela. Za družbene dejavnosti v »prvi skupini«, ki smejo izpla

Učinki sedanjih gospodarskih ukrepov

Zamrzovalnih skrinj se ne splača več izdelovati

Škofja Loka, decembra — Z zamrzovalnimi skrinjami lahko odlično pojasnimo, kaj so predelovalni industriji prinesli sedanji gospodarski ukrepi. V škofjeloškem LTH — ju pravijo, da s prodajno ceno pokrijejo le 82 odstotkov lastne cene zamrzovalne skrinje, zato se zastavlja vprašanje: Se jih še splača izdelovati ali bi bilo pametnejše ustaviti proizvodnjo?

Zamrzovalne skrinje so bile v preteklih letih paradni izdelki škofjeloškega LTH — ja, ljudje so jih množično kupovali (in polnil), spominjam se še vrst pred tovarniškimi vratimi, ko so kupci prihajali, z gotovino v žepu iz vseh koncov Jugoslavije. Povpraševanje se je zdaj uneslo, vendar je direktor LTH — ja Tone Ljubič prepričan, da je povpraševanja še dovolj, da bi zamrzovalne skrinje še lahko prodajali, toda kaj, ko se jih ne splača več izdelovati. Sedanji gospodarski ukrepi so jim dovolili namreč le 11,8 odstotno podražitev skrinj, vhodni materiali zanje pa so se podražili od 45 do 75 odstotkov. Tako s prodajno ceno pokrijejo le 82 odstotkov lastne cene zamrzovalne skrinje.

Zategadelj že razmišljajo o ustaviti proizvodnje, če jim stroškovnega prepada ne bo uspelo preskočiti.

Boje se namreč tudi sivih cen, ki se že pojavljajo, saj bodo — ne prvič — predelovalci skušali svoje cene povečati za toliko, kolikor so se podražili vhodni materiali, v precepnu pa bo seveda končni izdelovalec, ki izdelek prinese na pult. Inšpektorji so pri teh cenah najbolj budni.

VSE BOLJ SE OZIRAOZ A DODELAVNIMIIZVOZNIMI POSLI

Prodaja je vse težja, kar se že pozna tudi pri obsegu letošnje proizvodnje, v primerjavi z lan-

skim letom so za polovico znižali proizvodnjo investicijske opreme (vsled splošnega upadanja naložb pri nas) in širokopotrošnih izdelkov, povečali so jo le v livarni.

»Prodaja na jugoslovanskem trgu se zapira zaradi neplačevanja računov, nesolidnim kupcem že omejujemo dobave,« je povedal Tone Ljubič, »vse bolj se zapira izvoz na Vzhod, občutek imam, da zaradi jugoslovenskih peripetij, nelojalne konkurenco v osebnih zvez, kar občutimo predvsem pri izvozu v Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Pri izvozu na Zahod pa se srečujemo s surovinski problemom, saj zaradi dragih domačih surovin in tehnološke zaostalosti nismo več konkurenčni.«

Navedel je primer bakrenih cevi, pri nas jih izdelujejo do debeline 0,5 milimetra, na Zahodu pa že do 0,35 milimetra, zato so zaradi prihranka materiala 20 odstotkov cenejše. »Na žalost se bomo morali ves bolj usmerjati v dodelavne izvozne posle, kar pomeni, da bomo lahko prodajali le še delo svojih rok,« je grenko dodal.

Da bi imeli pri izvozu na Zahod manj težav in ovir, pa LTH ustanavlja mešano firmo na avstrijskem Koroškem.

POSEL YUGO NE BO PRINAŠAL VELIKO ZASLUŽKA

Zanimiva je ocena vključevanja LTH — ja v izdelavo avtomoma

bilov yugo za ameriško tržišče, kjer je udeležena njihova livarna. Tone Ljubič pravi, da je posebni zanimiv predvsem zato, ker bodo imeli zasedene proizvodne zmogljivosti, velikega ostanaka dohodka pa ne bo prinašal, nekaj pa bodo seveda dobili od izvoznih spodbud ter ugodnosti pri uvozu opreme.

VARČEVANJE Z ENERGIJO ŠE NI ZANIMIVO

V LTH — ju so razvili več izdelkov za smotorno porabo energije, vendar jih imajo še vedno v predalu, saj, kot vse kaže, varčevanje z energijo pri nas še vedno ni zanimivo. »Želo hitro pa jih lahko začnemo izdelovati,« je dejal Tone Ljubič, »aktiviramo jih lahko le z nekaj milijardami dinarjev naložb.«

ZELO RAZLIČNE CENE SERVISNIH STORITEV

Servisna dejavnost ima v LTH — ju 10-odstotni proizvodni delež. Bremenijo sedemmesecna zaloga rezervnih delov, saj je novi obračunski sistem predpisal njihovo prevrednotenje. Problematične so tudi cene servisnih storitev, saj so drugod po Jugoslaviji do petkrat cenejše kot v Sloveniji, potrjevanje teh cen pa je v pristojnosti občin. Skupaj z Gorenjem so že zastavili akcijo, da bi te probleme ustrezno razrešili.

M. Volčjak

Sive cene bodo zrasle kot gobe po dežju

Takole mi je te dni pripovedoval znanec.

»Odpravil sem se po stoenu v južne kraje, prepričan, da jo je najpametnejše kupiti zdaj, ko so cene zamrznjene. Toda krepko sem se ustrel. Prodajalec je bil sicer priazen, toda pokazal mi je travnik stoenk pisanih barv in mi žalostno dejal, da vsaki nekaj manjka, ker nimajo vseh sestavnih delov. »Lahko pa si jo izberete, pomanjkljivosti bodo odpravili v našem servisu,« me je potolažil. Kaj naj storim, tako daleč sem prisel, domači pa so me čakali, kdaj se bom na dvorišče pripeljal z novim avtom? Kupil sem ga, na servisu pa so mi hitro ustavili akumulator, »regler« in rezervno kolo, kar sem seveda doplačal. Na dolgi poti domov pa sem se skozi zobe posmehoval gospodarskim ukrepom, ki jugoslovanski izvornosti nikakor niso kos.«

Takšnih in podobnih primerov bo seveda kmalu vse več, direktorji zadnje dni že pripovedujejo o njih. Sive cene bodo zrasle kot gobe po dežju. Predelovalci se bodo skušali izviti iz primeža ukrepov, ki so dali več prostora bazični industriji in stisnili predelovalno. Najtežje bodo stroškovni prepad seveda preskakovati končni izdelovalci, ki dajo izdelke na pult, saj so tam inšpektorji najbolj (le) budni. Če ne bo šlo drugače, bodo ustavljali proizvodnjo, zagnali bomo vik in kri, česa v prodajalnah n i ali pa čakali v vrsti, dokler država ne bo popustila, vsaj pri pomembnih izdelkih, in požegnala pravke cen.

Gospodarstvo se pač obnaša gospodarsko, oba konca — stroške in zaslužek — pač skuša tako ali drugače stakniti skupaj, izdelke skuša prodati čim draže, ustvarja monopole. Takšno ravnanje je za gospodarstvo naravno, kolikor bolj plodna tla ima, toliko bolj se razrašča, po glavi ga učinkovito lahko tolčajo le tržne zakonitosti, ki ne pozna milosti. Iz administrativnih klešč se tako ali drugače skuša izviti, si vedno znova poišče zakonsko luknjico, ki jo tako kot voda, kmalu spremeni v veliko luknjo, ukrepi pa odplavajo po njej. Pri nas se seveda to ne degaja prvič, zato da mogoče stvari toliko bolj jasno predvidevati. Pritisak bo počasi popuščal, ob sprostivosti cen pa bomo doživelvi cenovno eksplozijo, ki pa jo bo naš živiljenjski standard resnično težko prenesel.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Zasebniki oddajajo presežke električne

Sedemintrideset malih vodnih elektrarn odda v slovenski elektroenergetski sistem 2,7 gigawattih ur presežkov električne energije, in sicer 45 odstotkov v času višje in 55 odstotkov v času nižje sezone. Res, da ne gre za velike količine energije, vendar se z gradnjo malih vodnih elektrarn izkoristi moč vode in zboljšujejo napetostne razmere na območju, kjer so zgrajene. Žal dotok te energije ni stalen, zanesljiv in tudi ni pod nadzorstvom dispečerke službe. Elektrogospodarstvo spodbuja gradnjo zasebnih malih vodnih elektrarn in industrijskih vodnih elektrarn z zagotavljanjem odkupa vseh presežkov električne energije, ki v njih nastajajo. — D. Papler

Ekološki tanker

V reški ladjedelnici so tanker Ugljan preuredili tako, da je usposobljen za prestrežanje olja in z oljem onesnaženih voda z ladjo. Ekološki tanker bo torej preprečeval onesnaževanje voda v reškem pristanišču. Reka pa je zanj dobila finančno pomoč tudi od komisije za ekologijo pri Evropski gospodarski skupnosti. V reškem pristanišču, kjer vsako leto pristanec okrog 7 tisoč kubičnih metrov umazanih voda, 50 tisoč kubičnih metrov z oljem zamažanih voda ter okrog 4 tisoč kubičnih metrov izrabljenih olj. Vse te ladijske odpadke nameravajo predelati v reški rafineriji. Izkušnje ekološkega tankera bodo koristno uporabili tudi v drugih sredozemskih pristaniščih, prav tako s pomočjo Evropske gospodarske skupnosti.

Počasna gradnja elektrarn

Neobhodna bo smotrna poraba električne

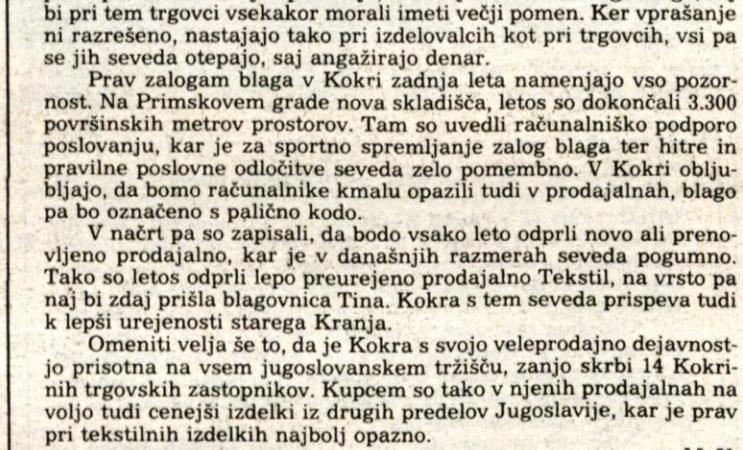
Kranj, decembra — Izteka se drugo leto srednjeročja, a že zdaj je jasno, da načrt izgradnje elektroenergetskih objektov ne bo uresničen, in da bo neobhodna postala smotrna poraba električne, kar tudi ekologi zahtevajo že nekaj časa.

V tem srednjeročju je bila načrtovana 4,4 odstotna letna rast porabe električne energije, že zdaj pa je jasno, da bo lahko 3,4 odstotna, po letu 1990 pa 2,9 odstotna. Izračun je napravljen na osnovi novih elektroenergetskih zmogljivosti, ki jih bomo pridobili v tem času, in zato računa na smotrno porabo električne. Osnovni smoter popravkov načrtov torej še vedno ni smotrno poraba električne, temveč počasna gradnja novih elektrarn, zanje nameč manjka denarja.

Do leta 1990 bomo v Sloveniji pridobili le 60 megavatov dodatnih moči. V pridobitev tega srednjeročja so vsteti: elektrarna Mavčice, tretji agregat v elektrarni Solkan, vodni elektrarni Lomščica in Zadlaščica in jez Melje. V načrt pa so zapisane še vodna elektrarna Bistrica z 10 megavatimi moči, vodna elektrarna Fala s 40 megavatimi moči, vodna elektrarna Vrhovo s 34 megavatimi moči in Ugljevki II s 100 megavatimi moči; na omrežje bodo priključene še po letu 1991. Po skopi naložbeni različici bo moč med letom 1991 in 1995 zgraditi vodno elektrarno Vrhovo, ki so jo že začeli graditi, na red pa naj bi bila leta 1991, vodna elektrarna Boštanj leta 1993, vodna elektrarna Blanca, Ugljevki II in Trbovje III pa leta 1995.

Elektrogospodarstveniki pravijo, da bi bilo ob takoj skromnem obsegu gradenj moč do leta 1995 le za 2 odstotka letno povečati porabo električne. Prvi večji primanjkljaj, v obsegu 33 milijonov kilovatnih ur, pa bi nastali leta 1990, še izrazitejši po letu 1992, ko se bo iztekel pogodba o dobavah električne iz Tuzle.

M. V.

pa se pri nas zastavlja vprašanje, kdo naj financira zaloge blaga, saj bi pri tem trgovci vsekakor morali imeti večji pomen. Ker vprašanje ni razrešeno, nastajajo tako pri izdelovalcih kot pri trgovcih, vsi pa se jih seveda otepajo, saj angažirajo denar.

Prav zalogam blaga v Kokri zadnja leta namenjajo vso pozornost. Na Primskovem grade nova skladischa, letos so dokončali 3.300 površinskih metrov prostorov. Tam so uvedli računalniško podporo poslovanju, kar je za sportno spremljanje zalog blaga ter hitre in pravilne poslovne odločitve seveda zelo pomembno. V Kokri obljubljajo, da bomo računalnike kmalu opazili tudi v prodajalnah, blago pa bo označeno s palično kodo.

V načrt pa so zapisali, da bodo vsako leto odprli novo ali prenovejeno prodajalno, kar je v današnjih razmerah seveda pogumno. Tako so letos odprli lepo preurejeno prodajalno Tekstil, na vrsto pa naj bi zdaj prišla blagovnica Tina. Kokra s tem seveda prispeva tudi k lepši urejenosti starega Kranja.

Omeniti velja še to, da je Kokra s svojo veleprodajno dejavnostjo prisotna na vsem jugoslovanskem tržišču, zanj skrbi 14 Kokričnih trgovskih zastopnikov. Kupcem so tako v njenih prodajalnah na voljo tudi cenejši izdelki iz drugih predelov Jugoslavije, kar je prav pri tekstilnih izdelkih najbolj opazno.

M. V.

Gorenjci v projektih Tama in Gorenja

Kranj, 3. decembra — Izvršilni odbor Temeljne banke Gorenjske je obravnaval dva primera sodelovanja gorenjske banke v razvojnih projektih slovenskega pomena, izven Gorenjske: prvi je projekt 515 in prestrukturiranje proizvodnje TAM, drugi pa konzorcij za uresničevanje razvojnega programa sosedne Gorenje Titovo Velenje, oziroma poravnava obveznosti Gorenjske banke za leto 1987.

V svoji panogi so loški peki s plačami v zlati sredini, po dežu denarja za razvoj in obnovo proizvodnje pa so pri vrhu. Med gradnjo novih zidov pekarne so namreč zapostavili opremo in vozila. V novo pekarno so postavili le eno novo linijo za peko kruha in peč za pecivo. Vse drugo, že iztrošeno, bo treba zdaj postopno zamenjati. Računajo, da bodo dotrajano opremo in vozila nadomestili nekako v dveh letih, nakar jih čakajo že peči za peko domačega kruha. Njihov cilj niso novi ljudje, ampak čim sodobnejša oprema, s katero bodo lahko nadomestili tudi čim več točnega dela, ki je poleg nočnega v prazničnem delu najmanj vabljivo za delavce.

K visokemu deležu akumulacije pa je v Peksu vsekakor pomagalo tudi to, da so večino posojil za novo pekarno že odplačali in da poslujejo le z nekaj odstotki tujega denarja.

H. Jelovčan

Siroka (in osiromašena) mreža knjižnic

ZAPRLI BODO OSEM KNJIŽNIC

Radovljica — Radovljiska knjižnica ni več sposobna vzdrževati tako razvijane mreže krajevnih knjižnic, ki jih ima trenutno v petmajstih krajevnih skupnostih. Pa ne le vzdrževati prostore pač pa tudi obnavljati knjižni fond. Zato že zdaj krajani raje obiskujejo radovljisko knjižnico.

Je knjiga še dostopna? — Foto: G. Šimik

Kar težko je razumeti, da v gospodarsko tako razviti in močni občini, kot je radovljica, nameravajo zapreti z novim letom osem krajevnih knjižnic. Sklep o tem bo še prejel knjižnični svet te dni. Nameravani ukiniti krajevni knjižnic so v radovljiski že razpravljeni — v kviru SZDL. Razumljivo je, v vseh krajevnih skupnostih, kjer naj bi knjižnice ali bolje rečeno izposojevali, niso ravno navdušeni. Naj bi tele knjižnice: Brezje, Dobrava, Ljubno, Mošč, Podnart, Sr. vas, Sp. ali G. Gorje in Zasip.

Zapiranje knjižnic v času, ko se kulturi odmerajo pičla predstava, je skorajda razumljivo. Po drugi strani pa se severnih krajevnih skupnosti precej glasno — da so namreč njihove knjižnice vendar ne

prostori knjižnica res ne more obstajati — in to ne glede na nizke stroške vzdrževanja.«

Poglavitni razlog, da v radovljiski knjižnici tako resno predlagajo ukinitev nekaterih krajevnih, pa je enak kot v nekaterih drugih slovenskih knjižnicah. Knjižnica namreč dobiva premalo denarja za nakup novih knjig. Štiri do pet izvodov ene knjige je ob tako veliki izposoji, kot jo ima, več kot skromno. Tolikšno število izvodov namreč komaj zadostuje za knjižnico v Radovljici. Zato se dogaja, da ob stari lastni zalogi knjig v posamezni krajevni knjižnici, s potupočno zalogo ne pride do bralcov zelo dolgo časa noben nov naslov. To pa je v sedanjem času, ko so bralci tako v mestu kot na vasi dobro obveščeni o vsem, kar je novega na knjižnem trgu, nesprejemljivo.

Radovljiska knjižnica ima okoli 4000 rednih bralcev, izposoja v lanskem letu pa je narasla na 105.000 knjig, kar za občino s 33.000 prebivalci ni tako malo. Izjemno izposojo pa imajo v krajevni knjižnici v Kropi, kjer s 3,9 izposojene knjige na prebivalca dvakrat presegajo občinsko in tudi republiško povprečje.

»Vzroki, da predlagamo ukinitev nekaterih krajevnih knjižnic, niso le ekonomski,« je povedala Rezka Šubic, vodja radovljiske knjižnice. »Zdaj pravzaprav plačujemo ceno za tako velik razmah knjižnične mreže, za katerega smo bili pred desetimi dvajsetimi leti zagreti vsi po vrsti. Zdaj pa se je izkazalo, da tako razvijane mreže ni mogoče vzdrževati. Nekatera izposojevališča so tako slabo urejena, da v takih

ški knjižnici treba vpisati v vrsto čakajočih.«

Ob vseh teh problemih s primernimi prostori, vzdrževanjem, kadrovskimi problemi, pa ostajajo najvažnejši še vedno — nakup novih knjig. Ob nenehnem draženju knjig namreč dotacija kulturne skupnosti ne zadostuje, delež raziskovalne skupnosti pri tem pa je minimalen, medtem ko izobraževalna skupnost pri nakupu sploh ne sodeluje. Radovljiska knjižnica se je v bistvu znašla v stiski, ki je posledica razvoja in negovanja matičnosti. Če je bila še pred časom v Sloveniji vzor knjižnice, ki je znala razširiti dejavnost domala v vsako krajevno skupnost (petnajst), pa je zdaj v položaju, ko bralcem zunaj mesta skoraj ne more več postreči z novo knjigo. To pa je seveda v nasprotju s knjižničnim

poslanstvom, ki ga ta dejavnost opravlja. Čeprav je prav gotovo za nekatere predvidena ukinitev osmih krajevnih knjižnic v radovljiski občini racionalna stvar, pa se ne kaže ob tem izogniti tudi drugemu spoznanju: v občini, ki odmerja za kulturo enega najmanjših deležev med gorenjskimi občinami, utegne v bodoče zamreti še kakšna kulturna dejavnost.

L. M.

Pesniška zborka na savskem bregu

PESNIKI SE PREDSTAVIJO

Kranj — Konec novembra so se na literarnem večeru v prostorih krajevne skupnosti Stražišče ob izidu pesniške zbirke Na savskem bregu predstavili pesniki mlade literarne skupine KUD Sava Kranj. V pesniški zbirki, ki jo je finančno omogočila DO Sava Kranj, se s pesmimi predstavlja osem pesnikov. Poezija mladih literatov je bila na prireditvi toplo sprejeta.

Silvo Mravlje: »Le-po je, da so nam omogočili izdati to zbirko. Pred tem je vsak ustvarjal sam zase in nihče ne bi nč izdal.«

Jelena Kajic: »Ni-simo pričakovali toliko obiska in taka odziva med poslušalci. Topel sprejem nas vse spodbuja, da bomo še ustvarjali.«

Zaim Delilovic: »To ni bil moj prvi nastop. Zadovoljen sem s predstavljitvijo. Le škoda, da je tako malo časa za pisanje pesmi.«

Ko so pesnika Francija Zagoričnika povabili kot mentorja k literarni skupini, je sprva mislil, da gre za popolne začetnike, ki se še uveljavljajo s prvimi pesmimi. Vendar pa so vsi pesniki te literarne skupine že razvite pesniške osebnosti.

Kdo so ti literati in kaj jim pomeni ukvarjanje s poezijo?

Silvo Mravlje sicer po letih ni več mlad, saj je v Savu delal 38 let. Poezija ga je zamikala pred kakim dvajsetimi leti. Ukvarjal se je predvsem s satiričnimi verzi, bodičasto ujeto slabostjo časa in družbe.

Jelena Kajic je prišla v Kranj pred tremi leti, pesmi pa piše že dolgo. Pisati pesmi ji pomeni živeti neko drugo življenje, vedno novo, drugačno od vsakdana.

Zaim Delilovic živi v Kranju skoraj petnajst let. V svetu poezije pa domuje že od mladih let. Poezija je zanj pot v trenutke človekove intime.

Mihal Petek se je vključil v savsko literarno skupino že takoj, ko se je zaposlil. Večkrat je že sodeloval na srečanjih mladih pesnikov, piše pa predvsem socialno poezijo.

Jože Valenčič je začel pisati že zelo zgodaj, pesmi pa je objavljaj v prilogi Kmečkega glasa, Pisani njivi, v Pavlihi in savskem časopisu. Zanimata ga predvsem družbena kritika in izpovedna poezija.

Marija Ilenič je začela pisati že v osnovni šoli. Kot srednješolska je sodelovala na srečanju mladih pesnikov v Osijeku, objavila pa je tudi zgodbice v Šabacnju. Zanje je verz dober prijatelj v stiski in radošti, kisik v zadušljivem vsakdanu.

Zvonko Rupnik sicer ni več zaposlena v Savi, a je ostala zvesta savski literarni skupini. Pesmi ji pomenijo iskanje življenjskega bistva, hkrati pa način izražanja besa, žalosti, veselja.

Dragica Šeško-Dani meni, da je poezija nekakšen alternativni način prodiranja v bistvo stvari.

L. M.

Kranj — Literarni večeri, ki jih prirejajo člani literarne skupine Iske, niso le pregled literarne ustvarjalnosti, pač pa so med drugim zanimivi tudi zato, ker predstavljajo tudi nove literarne ustvarjalce. Letošnja prireditev je bila združena tudi s podelitevjo Prešernovih plaket, ki jih podeljuje Kulturna skupnost Kranj. Na slike: predstavnik SPD Zarja iz Železne Kaple Miha Travnik prejema Veliko Prešernovo plaketo. — Foto: G. Šimik

Spominski muzej in knjižnica

ODKUP ČOPOVE HIŠE

Zirovnična — Že pred leti sta bili z akcijo slovenskih osnovnošolcev odkupljeni Prešernova in Finžgarjeva rojstna hiša, obe spremenjeni v spominski muzej. Zdaj žirovnični šolari znova začenjajo s pobudo za odkup Čopove hiše.

Če bo šlo vse po sreči, potem naj bi bila v Žirovniči sedaj propadajoča rojstna hiša Matije Čopa do 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika, odkupljena. Pobudo za odkup je bilo sicer v Žirovniči slišati že pred časom. Zdaj pa so v okviru dneva jesenskih prosvetnih delavcev akcijo za odkup tudi uradno začeli.

Denar naj bi pravzaprav v večini zbrali slovenski osnovnošolci in srednješolci, seveda pa ne bo šlo tudi brez prispevkov delovnih organizacij, ustanov in drugih — na primer slovenskih knjižnic, ki bi lahko kak dinar od knjižnične izposoje namenjale tej akciji. Na osnovni šoli Gorenjskega odreda, kjer je nastala ta pobuda, imajo pri oživljavanju spominskih hiš v svoji občini že dolgoletne izkušnje. Ozivili, organizirali so namreč pot kulturne dedičine, oskrbeli vodnik, propagandno predvajali Čopovo hišo, so prav tako v zahvalo namenili spominski gradivo in tudi nagrade.

Z odkupom hiše se seveda akcija ne bi smela ustaviti. Tu bi ureditev spominske zbirke najbrž ne bi bila dovolj. Pač pa bi bila ureditev krajevne knjižnice v Čopovi hiši obenem tudi počastitev spomina moža, ki je vodil Licejsko knjižnico v Ljubljani, kasneje Narodno in univerzitetno knjižnico. Tako rojstna hiša enega velikih kulturnih mož ne bi bila le spominski muzej, prizvevanje kulturne preteklosti, pač tudi pomembni dejavnik krajevnega kulturnega utripta. — Ni kaj, načrti žirovniških šolarjev, kateri vabijo vrstnike po vsej Sloveniji in vse druge, ki bi hoteli primakniti svoj delež, velja začetki uspeh.

L. M.

ški knjižnici treba vpisati v vrsto čakajočih.«

Ob vseh teh problemih s primernimi prostori, vzdrževanjem, kadrovskimi problemi, pa ostajajo najvažnejši še vedno — nakup novih knjig. Ob nenehnem draženju knjig namreč dotacija kulturne skupnosti ne zadostuje, delež raziskovalne skupnosti pri tem pa je minimalen, medtem ko izobraževalna skupnost pri nakupu sploh ne sodeluje. Radovljiska knjižnica se je v bistvu znašla v stiski, ki je posledica razvoja in negovanja matičnosti. Če je bila še pred časom v Sloveniji vzor knjižnice, ki je znala razširiti dejavnost domala v vsako krajevno skupnost (petnajst), pa je zdaj v položaju, ko bralcem zunaj mesta skoraj ne more več postreči z novo knjigo. To pa je seveda v nasprotju s knjižničnim

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta razstava ob 200-letnici rojstva **Vuka Stefanoviča Karadžića**. V galeriji Mestne hiše je odprta fotografска razstava **Tihomira Pinterja**. V Mali galeriji je odprta **prodajna razstava** del članov Likovnega društva Kranj.

V Presernovem gledališču je danes, ob 17. uri premiera M. Acharda **A'me vzamete zraven** — za OŠ Bratstvo in enotnost in izven. Jutri, v torem, ob 19.30 gostuje MGL s predstavo A. Goljevščeve **Otrok, družina, družba — za red sreda II. V četrtek**, 10. decembra, bodo predstavili uprizorili za red **četrtek II.** V četrtek Prešernovo gledališče gostuje v Trbovljah z Z. Micko in Georgom Dandinom.

V kava baru **Kavka** razstavlja slike **Jože Tisnikar**.

SCARUM — **Carniumu, Mladinskem kultur-nem centru**, Delavski dom, vhod 6, je danes ob 19.30 na sporednu **glasbeno tematski večer — U2 — 1. del. V sredo**, ob 18. in 20. uri v **kinu nekaj več vrtijo Pariz — Teksa** (režija Wim Wenders, igra Nastasja Kinski). V četrtek, 10. decembra, ob 19. uri je v **večeru ob diapozitivih** na vrsti Nepal.

Jutri, v sredo, ob 18. uri odpirajo v stebriščni dvorani Mestne hiše **pregledno razstavo sekcije zlatarjev Gorenjske**.

JESENICE — V galeriji Kosove graščine razstavlja fotografije **Francij Sluga**.

SKOFJA LOKA — V knjižnici Ivana Tavčarja danes ob 17. uri vodi **uro pravljic** Martina Gostinčar. Jutri, v sredo, ob 18. uri dr. Zdenko Orožim ob diapozitivih predava na Rodosu.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja slike **Ive Šubic**. **V osnovni šoli Trata** bo v četrtek, 10. decembra ob 18. uri predavanje z naslovom **Na 14 kolesih skozi tri republike**. Predava Cyril Hubad.

STRAŽIŠKI KULTURNI TESEN

Stražišče — Ta teden se v krajevni skupnosti Stražišče pri Kranju začenjajo kulturni dnevi, ki jih organizira odbor za galjerijsko dejavnost pri krajevni skupnosti. Danes v torem, odpirajo v Domu KS Stražišče ob 19. uri slikarsko razstavo domačnih akad. slikarja Mateja Metlikoviča. Jutri, v sredo, ob 19. uri bo Marko Pogačnik predaval o ekološki temi z naslovom **Zivljenje, življenje, življenje**. V četrtek, 10. decembra, ob 19. uri bo Tomo Česen ob diapozitivih govoril o alpinizmu na temo **Po prstih do Triglava do strehe sveta**.

Med kulturno dogajanje so organizatorji vključili tudi dve glasbeni prireditvi. Prva bo v petek, 11. decembra, ob 19. uri, ko bo v župnijski cerkvi Kranj Šmartin nastopil Komorni zbor Gallus pod vodstvom Angele Tomanči. V soboto, 12. decembra, ob 19. uri, pa bo v Domu krajevne skupnosti nastopil pevski zbor DPD Svoboda Stražišče, recital pa so pripravili učenci osnovne šole Lucijan Seljak.

FRANC NOVINC V GALERIJI KAMEN

Radovljica — V galeriji Kamen razstavlja najnovejše gvaše in akrilna platna akad. slikar Franc Novinc, letošnji dobitnik Groharjeve nagrade, ki jo podeljuje Združenje umetnikov Škofja Loka.

Izrazito raziskovalno naravnana umetniška osebnost Franca Novinca slikarja ni odvrnila od krajine in ne od svojega ožrega okolja — škofjeloškega Barbizon. Klub občasnim odmikom od krajinarstva se Novinc vedno znova vrača k tej slikarski vrsti in v domačem ambientu najde spodbude za ustvarjanje vedno novih umetniških podob, ki so odraz neutrudnega opazovanja krajinskega okolja, likovno-analitičnega razgrajevanja le-tega in vgrajevanja poetičnega vzdusja vanj.

Izkusnje, ki jih je slikar prenesel iz popartistične umetnosti v zgodnjih sedemdesetih letih, ko se je posluževal za to smer značilne erotične motivike, je kmalu prenesel v krajino: čiste, lokalne, fluorescentne barve, poenostavljene oblike realnih predmetov, izpuščanje detajlov, enostavna kompozicija itd. V svojem bistvu grob kolorit v Novinčevih krajinah dosega dražljivo napetost med realnostjo in moderno pravljičnostjo, ki vsebuje elemente računalniško programiranega veselja. Če njegov ciklus slik s pticami lahko posreduje vtis grozeče nevarnosti, so npr. njegove rdeče-modre ajde s trepetajočim svetlobno bolj lirične, njegova sedanja Močvirja pa v prevladujočih zelenih in rumenih tonih odražajo izjemno vitanost v barvah in oblikah. V Lužah in podrstasti se eksprezivna sila umetnika odraža z energično potezo copiča in ostrino čistih barv, ki sta odraz umetnikovega razpoloženja. Ob svoji likovni igri Franc Novinc ohranja elemente zunanjega podobe motiva in razmeščanje barv in likov po slikarskih ploskvih brez senčenja ustvarja tudi prostorsko globino. Lahko bi dejali, da slikar v sedanjem trenutku dosega prepirljivo ravnovesje med likovno igro, ki je umetnikova resnica in zunano podobo motiva, v katerega vpenja svojo osebno senzibilnost.

Supermaratonec Dušan Mravlje je letos pretekel nad 10.000 kilometrov

Saj nismo kure, ki nesejo dolarje

Strazišče, 5. decembra — »Šest let sem tekel, pa me ni nihče vprašal in videl, da sem vse plačeval sam. Šele sedaj kaj dobim, vendar še zdaleč ne toliko, kolikor stane udeležba na supermaratonih. Sedemdeset odstotkov stroškov moram še vedno pokriti sam s pomočjo sponzorjev. Ne nesem dolarjev, kakor misli večina. Tek je moj hobi in jaz zanj sicer živim, nisem pa od njega odvisen, zavrača trditve o veliki donosnosti supermaratonov Dušan Mravlje, ki je pretekli mesec osvojil drugo mesto na teknu Šest dni Calala.

● Ljudska zavist je torej tudi v tvojem primeru velika.

»Letos sem veliko tekel tudi zaradi tega, ker je bilo po neuспехu v Melbournu že slišati: z Dušanom je konec. Zavisti ne manjka. Če se dobro uvrstim, me večina ne vpraša, kako je bilo na teknu, ampak, koliko sem zaslužil. Prej pa me nihče še videl ni, ko sem si vse sam plačeval. Če pa nisem uspešen, mi rečejo: ali si šel na dopust. Ljudje nikdar niso zadovoljni. Nočejo vedeti, da se moja konkurenca večinoma ukvarja samo s tekonom (Zabalo je na primer tekaški trener pri posebni policiji), jaz pa moram usklajevati službo in tekmovanja.«

● Ker si že znan supermaratonec, te na večino tekov vabijo in tudi plačajo del stroškov. V tem pogledu imas pred ostalimi prednost.

»Na večino tekov sem povabljen, vendar je radodarnost organizatorjev različna. Povprečno moram 70 odstotkov stroškov udeležbe kriti sam. Vso letošnjo sezono sta bila glavna sponzorja nad opremo in obutvijo Elan in Kronos. Ogorčeno mi pomaga Donit, kjer sem zaposlen. Razen nju je še veliko pomočnikov in vsem sem hvaležen. Udeležba na vsaki tekmi je draga in za to samo en sponzor stroškom ni kos. Vzemimo primer ude-

ležbe na maratonu Sidney—Melbourn. Letalski vozovnici zame in obveznega spremjevalca staneta 3 milijon dinarjev, obvezno najete dveh bilinalnih avtomobilov za 10 dni 2500 dolarjev, hrana za tekmovalca in osem ljudi iz spremstva ter bencin vzameta najmanj 2500 dolarjev, 1000 dolarjev pa je osnovno za živiljenje pred in po tekmi. To je 10.000 dolarjev in te vsote ti noben organizator ne povrne, tudi če zmagaš. Na Calalu je bila nagrada 700 dolarjev in to v primerjavi s prejšnjo vsto malo pomeni. Svoj prispevek in sponzorstvo sta nujna.«

● Vendar si letos izjemoma veliko nastopal.

»Po smoli v Melbournu sem želel na hitro kaj doseči in sem zato veliko nastopal. Šele proti koncu sezone sem se ujel in bi mogoče zadnjega teka lahko tudi zmagal. V zadnjih petih tednih sem pretekel 1500 kilometrov. V tej sezoni sem sodeloval na melbournskem teku, na treh maratonih (Rim, London, Bologna), tekel sem tri 50 kilometrske teke, tri sto-kilometrske, 254 kilometrov dolg tek Cagliari—Sasari in zadnjega: 6 dni Calala. Preveč je to in drugo sezono ne namejavam teči toliko preizkušenj. Tudi vsak klasični maratonec lahko letno odteče dobro največ dva maratona. Skupno sem pretekel 1600 tekmovalnih kilometrov in skoraj 8000 trenažnih, skupaj nad 10.000. Sem tekač vzdrljivosti, ne tekač hitrosti, zato bo prihodnjo sezono predvsem manj teku na 100 kilometrov in manj, pa več daljših, na katerih se po prvem dnevu teka tekmovanje pravzaprav šele začne. Računam na Avstralijo. 200 let te države bodo slavili in na vsaj način bodo tudi tek od Sidneya do Melbournu želeli praznično obarvati. Udeležba za tujce je na tem teknu omejena in letos nas je bilo le 6 izven Avstralije. Tokrat utegne biti tujcev več, zato bom dal vse od sebe, da se bom teka udeležil. Najti moram sponzorja. Če ne zberem 5000 dolarjev in denar za dve vozovnici, potem tam nimam kaj iskati.«

● Na zadnjem teku v Calalu bi menda lahko zmagal.

»Odtekel sem rutinsko, brez problemov kot že dolgo ne, čeprav smo tekli v parku, v 400 metrov dolgem krogu. Prvi dan smo tekli po travni, kar mi ne ustreza, potem pa smo tekači kmalu utri jarek, se ga stalno izogibali in večali krog. Zanesljivo je, vsak pretekel vsaj 10 odstotkov več. Zmagal je domač Joe Record. Motiv je imel, tekma je bila doma, prvi njegov večji uspeh je bil in do konca bi se stokel za zmago. Sam sem tekel po navduhu. V cilj sem prišel svež. Zavedam se, da je organizem stroj, za katerega ni rezervnih delov. Premagal sem pa tiste, ki sem jih želel: Francoza Zabaloja in Novozelandca Bauerja, poklicnega tekača, ki je svetovni rekorder na 1000 milj (1600 kilometrov). V 144 urah sem pretekel 864 kilometrov. Če bi lahko zaspal vsako noč vsaj nekaj ur, bi dnevno delal od 15 do 20 kilometrov več in pretekel skupno vsaj 100 kilometrov več. Tokrat sem lahko zaspal šele četrto noč in še to na račun tablet, sicer pa sem bedel. Zbudil sem se kot prerjen. O spancu se moram pogovoriti s strokovnjaki. Ogromno neraziskanega je na tem področju. Tej stvari bom prišel do dna in še več pretekel. V Calalu je bil peti neki Georg Perdon, star 63 let, ki je pretekel 813 kilometrov.«

● Ali sedaj počivaš?

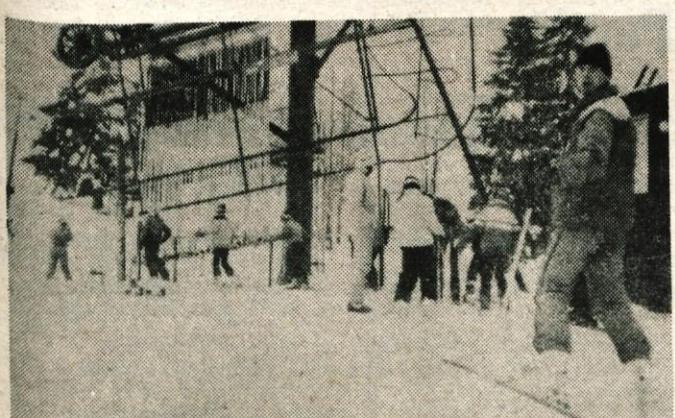
»V bistvu da. Danes sem pretekel 15 kilometrov, za dobro počutje. Sezone je konec in tako bom delal nekaj časa. Kakšen dan si bom tudi vzel prosto.«

J. Košnjek

Po tednu dni smučarije na Soriški planini

Tu sneg kmalu pade in dolgo obleži

Soriška planina, 5. decembra — Soriška planina po svojih napravah, gostišču in terenih ni najbolj znana na Gorenjskem, je pa zato najbolj znana po tem, da je snega pozimi vedno dovolj, da kmalu zapade in da se lahko marsikdaj smučamo še maja. Letos so se vlečnice zavrele 28. novembra, kajt slabemu vremenu obe soboti in nedelji, pa so najbolj navdušeni smučarji že prišli na svoj račun.

Navdušeni smučarji, predvsem pa mladi tekmovalci iz različnih smučarskih klubov, so tudi letos težko pričakali prvi sneg. Konč prejšnjega meseča ga je v dolini zapadlo le za vzorec, višji hribi in planine pa imajo snežno odejo visoko okoli enega metra. Tako so smučarji že med prazniki prišli na svoj račun, veliko pa jih je na smučišču prvič prišlo v soboto. Tudi na Soriški planini je bilo precej smučarjev, čeprav sta jih megla in rosenje večino že okrog poldneva pregnala s smučišča.

»Vse naše naprave smo zavrteli 28. novembra in opazili smo, da je prišlo prve dni k nam veliko več smučarjev kot prejšnjega leta. Precej smo prodali letnih smučarskih kart, ki veljajo za Stari vrh in Soriško planino, največ pa prihajajo skupine smučarjev iz klubov. Ravnio pri tem smo zadnja leta na Soriški planini naredili več reda. Vsaka

bre. Snega je vedno dovolj in žal nam je, ker ni več razumevanja smučarske zveze za naš razvoj, za nove žičnice, kajti tu ne bi bili potrebni ne poligoni, ne topovi, ker je

snega vedno dovolj,« je povedal Jože Benedičič, vodja smučišča na Soriški planini.

Veliko smučarjev, predvsem iz škofjeloške občine, pa tudi iz Ljubljane, si je prosto soboto privoščilo za prvo smučarijo. Eden izmed

njih je bil tudi Andraž Bernik iz Škofje Loke: »Na Soriško planino hodim že zelo dolgo in dobro poznam smučišče. Imam letno karto za Stari vrh in Soriško planino, kupil sem jo na tri obroke, kot večina Ločanov, ki radi

smučamo. Na druga smučišča pa ne hodim. Tu manjka predvsem kakšna nova vlečnica, saj je še dosten možnosti. Tudi smučarski vaditelji bi se morali bolj strogo držati svoje skupine, saj se mladi smučarji pogosto podijo po smučišču, in če se je le mogoče, se vrinejo v vrsto.«

Topel obrok, enolončnico, čaj ali kaj drugega je zaenkrat moč dobiti le v Litostrojevici koči tik pod smučiščem. Kot obljuhljajo, bo priljubljeni bife z medicin in medenimi napitki tudi letos odprt, prav tako bo odprt tudi bife pred kočo. Marjan Prelovšek, upravnik Litostrojeve koče, je povedal: »Pri nas je skupaj petinpetdeset ležišč, prvi gostje pa bodo začeli prihajati v ponedeljek. Največ sob navadno zasedejo šolarji, ki pridejo v šolo v naravi in delavci Litostroja, ki imajo prednost. Sobe so centralno ogrevane, tako da se gostje pocutijo dobro. Več težav je z dnevnimi gosti, saj je prostor res zelo majhen, smučarjev pa je mnogokrat, posebno konec tedna, tudi po več sto. Imamo tri šanke, na spodnjega se obiskovalci nekako ne morejo privaditi, največ jih naroča hrano in pičajo ob malem šanku v koči in zunaj. Cene so takšne kot v gostilnah v mestu (enolončnica 1000 ali 1700 dinarjev, pivo 1000 dinarjev ...). Opazili pa smo, da smučarji večino hranne prinašajo s seboj, največ prodamo hotdoga in pomfrija. Kar pa me zelo moti, je, da se smučarji na zavedajo, da so tu sredi planin, da je 1300 metrov visoko tudi treba paziti na urejeno okolje. Kljub postavljenim košem letijo papirčki in steklenice vsepovsod, kar ni v ponos prijetnemu smučišču.«

V. Stanovnik

ODMEMI

Gorenjski glas, petek, 6. novembra

SVET BREZ BLEŠČIC

Spoštovana urednica, še v trenutku, ko pričenjam pisati pričujoče pismo nisem gotov v njegov námen. Ne bi zelite, da bi zvenelo osebno prizadeto, morda uželeno, ne želim nobenega zadoščanja niti opravila. Želim le, čeprav enostranski pogovor z vami. Morda pogovor, ki ga nisem imel, kljub načelu novinarske etike z vašo novinarico Vilmo Stanovnik. Osebna prizadetost se je v tednu dni že umaknila trezemu razmišljaju o dejstvu, da tudi kasnejša pravilna informacija ne popravi negativne informacije, ki je bila prej lansirana. Tudi eventualni spori ne koristijo nikomur, posebej ne razčiščevanju resnice.

Povsem drugače je bilo pred tednom dni, ko sem v vaši 87. številki, ki je izšla 6. novembra, po oporozilu sosedov ugledal svoje ime. V življenju sem zelo redko prihajal v spor, prav tako so mi le malokrat podtkali značajko ali kakršnoki druga pokvarjenost, predvsem pa nikdar pravdarsta. Vsega tega pa, mrgoli v članku vaše novinarke Stanovnikove — Ko zadiši sosedov sadovnjak. Sam takih in podobnih člankov, ki manipulirajo s solzami, neresnicami, ne-poznavanjem osnovnih pojmov etike in celo prava ne bremem, ker svoj čas racionalno trošim in časopis jemljam kot komunikacijsko sredstvo, ki poleg tega, da informira, tudi uči.

Nekaj narediti iste napake, kot jo je naredila vaša sodelavka Trditev, da je svoje delo opravila slabo, morda celo iz slabih namenov, ki so meni nepoznani ali pa le v mlaodostni senzacionalističnem uveljavljanju, želim tudi argumentirati. Istočasno pa bi vam rad povedal, da takšno naivno senzacionalistično-lažno pisanstvo škoduje časopisu, ki si je z vašim prihodom na uredniško mesto, pridobil boljšo, predvsem pa bolj angažirano vsebinu, in da mu članki s takoj vsebinou le škodujejo.

Niti sosed Burja, niti jaz, nisva nikdar segala po tuji zemlji. Tudi po Mrakovici ne. Da smo vse do smrti soseda s katerim se je Mrak poprej tožil, živel v relativnem miru. Kakršnih koli prisrčnih odnosov ni bilo, nismo pa bili v sporu. Res pa je, da je sosed Mrak čest gost sodniškega poslopja v Radovljici, da se vti sport, kot tudi nas spor, začenja na Mrakovo pobudo. Da je potem, ko mu je umrl sosed s katerim se je vse živiljenje tožil, moral zaradi svojega prepričljivega karakterja poiskati novo žrtev. Žal pa sva tokrat žrtvi midva s sosedom Burja. Da sosed Mrak, po vsemi izgubljeni pravdi, teh ima resa polno mapo, zamenja odvetnika, ki po njegovem mnenju svojega dela ne opravlja v skladu z odvetniško etiko. Da očita sodišču, celo na razpravi, neobjektivnost, kot tudi vsem izvedenskim organom, ki sodelujejo v razpravah na njegovo pobudo in zahtevo. Da je sprti z dobršnim delom okolice, kar ne govoriti v prid njegovim trditvam o miroljubnosti.

Našteta dejstva niso obrekovanja na nivoju pisanja vaše novinarke, so le ilustracija karakterja človeka, ki je izrabil vaše zaupanje in poizkusil izrabiti vaš časopis, pred tem pred razpravo, kot svojevrsten pritisak na sodišče. Smola je bila v tem, da je članek zagledal luč sveta 23 dni po razpravi.

In morda sem v tem trenutku prišel pravzaprav do namega tega pisma. Ni mi do opravila, ki ga ne potrebujem, gre le za preventivno funkcijo tega pisma. Če imate namen tudi na bodoče posegati na tak in podobna področja, prisluhnite obrem platem, da ne bi po nepotrebni prizadel in oblastili ljudi, tako kot ste me-

Samo tole:

Vse kar je bilo v članku napisano, temelji na podlagi pisnih dokumentov, že objavljenega članka in slik, ki sem jih lahko v obliki prebrala i ogledala pri Mraku (postal ji je tudi na naše uredništvo) in mi ni bilo treba iskati dodatnih pojasnil. Pri pisanju se nimenoma (ker ne mara senzacionalizma) izpuštil kup grdobij s skupnim imenom pravica močnejšega) o škroflenju ostarelega sosedova vodo do trošenja gnoja pod dc zorelimi sadeži, premetavanju krajnikov in celo posredovanju miličnikov. To niso zdravseski odnosi, pa naj si bo tko zemlje Mrakov, kar uteme ljube s štiridesetletnim obdelovanjem, ali pa vaš. Tudi ni posredovalo ali se sosed rad tožar in ste vi miraljuben človek, hi to mi je bilo jasno (zato ni potrebeno moja diploma iz novinarstva, ne diplomska iz prava), da znašanje nad starejšim sosedom ni lepo človeško dejanje, pa naj si gre za korist ali ne nagajanje. Vsega tega sodišče (ker je menda mogoče vplivati tudi s poznanstvom) ne upoštevamo pa novarji.

Pa še nekaj. Mladi novinarji se veliko raje ukvarjam z čim drugim kot pisanjem člankov o človeških grdobijah in zlobi (na žalost pa moramo na zahodno bralcev in predvsem urednikov pisati tudi o tem).

Vilma Stanovnik

Gorenjski glas, 6. novembra

UREDNIŠTVU ČASOPISA GORENJSKI GLAS

S tem, ko ste vse štiri »Odprte strani« in še del prve strani časopisa namenili NSK, ste tej skupini sicer naredili korist, pravi in resnični slovenski umetnosti veličino škodo, sebi pa sramoto, ker ste s tem močno užalili mnoga svojih bralcev, zavednih Slovencev.

Naredili ste torej zelo veliko napako, zaradi česar mislim, da ste se nam dolžni javno opravičiti. Če pa se opravičiti morda ne morete (verjamem, da je to težko), mi pa, prosim, prenehajte pošiljati svoj časopis.

Opravičilo zahtevam zato, ker:

1. Mislim, da je NSK neonacistična skupina, za katero v Sloveniji niti v zaporu ne bi smeli biti niti centimeter prostora. Dokaz: preglejte črn križ nad napisom »Neue slowenische Kunst«. V njem je jasnoviden slabo prikrit klukasti križ.

2. Jasno je, da so pripadniki NSK nemškutarji najslabše vrste, saj so celo svojemu »gibanju« nad nadieli nemško ime. Res me zanimala, kako je mogoče razglasiti, da je neka umetnost slovenska, ko pa se imenuje »Neue slowenische Kunst«.

3. Pripadniki NSK sami sebe imenujejo — umetniki. V resnici pa so, milo rečeno, provokatorji. Njihovo »delo« nima nobene zveze z umetnostjo. Vse to so dokazili že kar sami s plakatom za Dan mladosti.

4. Kako so prišli do ugotovitve, da so umetniki, je lahko samo nerešljiva uganka — razen če je morda lahko umetnik vsak, ki napiše nekaj tako nerazumljivega, kot so oslarije nad napisom »viva ritmo« na četrti strani »Odprte strani« itd.

Dokazov, kako naročuje, da ste prostor v časopisu odstopili NSK, bi se dalo napisati še veliko! Vendar pa mislim, da sem za ta gnoj porabil že preveč svojega časa.

V Planici že prava zima

Z jutrom začno in z mrakom končajo

Planica, 4. decembra — Vsaj v petek je bilo tako. Idealno vreme, dve ali tri stopinje pod ničlo, odlično utrjena in pripravljena 90-metrska skakalnica, brezvretje in od devetih dalje, ko se v dolini pod Poncami dodbora zdani, pa do mraka, je skakalnica popolnoma zasedena. Sneg je prišel kot naročen in le redka leta nazaj je bilo ta čas mogoče v Planici takoj kakovostno vaditi kot sedaj. Tokratni sneg bi zdržal tudi precej hudo in dolgo odjugo, pravijo poznavalci snega in Planice, sodelavci skakalcev pri takoj zgodnjem pripravi skakalnice.

Poљak Pjotr Fijas, ki je v Planici marca poletel 195 metrov. Na nedeljski tekmi naših skakalcev, Cehov, Poљakov, Francozov, Italijanov in Avstrijev je bil drugi: za

Wiegelejem in pred našim Kopačem. — Foto: F. Perdan

Dvigalo pelje skakalce na vrh 90 metrske naprave. V ospredju Robi Kaštrun in Robert Mur.

Skrb za smuči. Prvi z desne Vili Tepeš.

V Planici je pod vodstvom trenerja Bogdana Norčiča zbrana naša B reprezentanca: Dolar, Lotrič, Zupančič, Janez Debelak, Kopač, Mur, Kaštrun in Žagar. Vadiči bodo v Planici do odhoda na pomembnejše tekme, med njimi tekme za svetovni pokal v Sapporu. (Naš najboljši so imeli v soboto in nedeljo že prvi tekmi za svetovni pokal v Kanadi.) Ob devetih začenjajo v Planici z vadbo, potem opravi vsak dopoldne pet do šest skokov, po kosišu pa spet na skakalnico. Priložnost tako zgodnjega domačega snega je treba izkoristiti. Planico se za vadbo izbrali tudi Madžari, Poljaki, Avstriji in Italijani. V poljski reprezentanci je tudi planinski sorekorder na velikanki Pjotr Fijas. Prišel je v četrtek in bo ostal v Planici do sredine tega tedna. Na skakalnici je resnično gneča, vendar vlada medsebojno razumevanje in sodelovanje.

Planica torej privlači. Res škoda, da nima primernejšega večjega gostinskega in prenočitvenega objekta. Pohvala vsem, ki so pripravili, da je v Planici že v začetku decembra prava smučarska sezona. Vedno ni bilo tako!

J. Košnjek

Naši najboljši biatlonci pred prvimi tekmami

Še vedno v senci skakalcev in tekačev

Rateče, 4. decembra — »Do nedelje ostanemo tukaj na pripravah pred prvimi tekmami, v torek pa se preselimo v Bohinj, kjer bo 12. in 13. decembra tekmata Alpskega pokala v biatlonu,« je dejal v petek Andrej Lanišek, zvezni trener za biatlon. »Na pripravah so najboljši člani in mladinci: Jure in Uroš Velepec, Primož Krajkšek, Branko Trstenjak, Dragan Lekan, Janez Ožbolt, Stefan Starbek in Bojan Kovič. Na pripravah smo številnejši, kar je posledica večje vstopne denarja namenjene tudi za to panogo. Vendar je biatlon pri nas že vedno v krizi, saj imamo letos na voljo le četrtnino denarja, kolikor ga na primer dobijo tekači. Priprave potekajo v redu: trikrat smo bili na Dachsteinu, dva krat na Rogli, enkrat pa smo vadili v Sarajevu. Za nami so tudi že prve tekme: prva je bila na 10 kilometrov, druga pa bo jutri (sobota, 5. decembra). Tek nam gre že kar v redu, v streljanju pa smo še malo slabši. Ni smo še vajeni tekmovalnih razmer.«

So z opremo že vedno težave, sprašujemo trenerja Laniška.

»Do določene mere še vedno. Puške so stare od šest do sedem let, izredno drage so, prav tako municija. Vendar smo zadovoljni, da to sploh imamo.«

In cilji za to sezono.

»Udeležili se bomo tekom za svetovni pokal v Avstriji, Italiji in Nemčiji. Spodbuja nas tudi doseganje olimpijske norme. Za našega najboljšega, Jureta Velepca, je to uvrščanje v prvo polovico na tekmah v svetovnem pokalu. Jure je bil Jure že 33. na eni od tekm za svetovni pokal.«

J. Košnjek

V soboto so imeli naši biatlonci tekmata na 20 kilometrov. Trener Lanišek je bil s pripravljenostjo in borbenostjo in temniku zadovoljen. Med člani je vrstni red naslednji: I. Uroš Velepec (Dol), 2. Krajkšek (Ihan), 3. Lekan (Dol), 4. Trstenjak (Kranjska gora), 5. Jure Velepec (Dol). Mladinci pa so tekli tako: I. Močnik (Ihan), 2. Janez Ožbolt (Loška dolina), 3. Pavovec (Ihan), 4. Da- re Ožbolt (Loška dolina), 5. Kovič (Ihan).

Naši alpski smučarji vadijo na Krvavcu

Idealni pogoji za vadbo

Krvavec, 5. decembra — Jugoslovanski smučarji in smučarke so za vadbo slaloma in veleslaloma izbrali Krvavec. Vsi so si edini, da so ta smučišča idealna za priprave pred novim startom v svetovnem pokalu. Na roko jim gredo tudi delavci RTC Krvavec, saj jim nudijo tudi ostale pogoje za res najkvalitetnejšo vadbo.

V soboto je bilo turobno vreme. Krvavec, kjer so vsa smučišča pokrita s 80 do 100 cm snega, so za pospešeni trening izbrali naši alpski smučarji in smučarke. Od članic je veleslalom in slalom pridno trenirala Mateja Svet, od petka pa so gostje krvavških smučišča tudi vsi člani moške jugoslovanske A reprezentance. Po besedah vseh so ta smučišča idealno pripravljena za vrhunsko vadbo. Tu se kaže tudi pravi odnos delavcev RTC Krvavec, ki prisločijo na pomoč v vseh pogledih.

Čeprav je bilo v soboto slabo vreme, naši smučarji niso štedili z močmi. Le gosta megla jih je v soboto dopoldne pregnala s treninga. Poleg tega je pihal še močan veter. Še najbolj uporen je bil Bojan Križaj, saj mu je trener Jože Šparovec postavil res zahtevno slalomsko progo. In Bojan ne bi bil Bojan, če te ne bi izkoristil. Kar štiristo kolcev je prevozil.

● Mateja Svet: »Kaj naj še recem o dveh drugih mestih na

prvih tekmah za svetovni pokal. Kot ste sami videli, sem vozila v slalom in superveleslalomu takoj, kot sem sposobna. Povedala sem vam že vse. Upajmo, da bo tako naprej.«

● Tomaž Čižman: »Ni lahko reči, zakaj tak start v veleslalu. Premalo je bilo treningov na pravem snegu in smučiščih. Vadili smo le na ledenikih. Bilo je tudi premalo treninga na umetnem snegu. Prepričan sem, da nam bo sedaj Krvavec, ki ima že prave razmere za trening, dal tisto, kar smo želeli imeti. Treba bi bilo natot že nekaj treninga na umetnem snegu. S temi treningi bomo nadoknadiли zamujeno.«

● Grega Benedik: »Prve uvrstite so povprečne. Ni treba se jadkovati. Treningi tu na Krvavcu bodo dali še več. Treba bo kar hitro preiti na vadbo na

umetnem snegu v Podkoren. Vse, kar smo zamudili na ledenikih, bomo le tako lahko spet nadoknadiли. Škoda, da je prav danes Krvavec tako zavit v meglo.«

● Sašo Robič: »Primanjkuje nam treninga za veleslalom in superveleslalom. Upam, da bo Krvavec vse to nadoknadi. Primanjkuje tudi še nekaj fines za dobro veleslalomske tekmo. Prepričan sem, da nam bo Krvavec s svojimi res idealnimi snežnimi pogoji to dal. Čimprej bo treba preiti na trening v Podkoren.«

● Robert Žan: »Sezona se je začela. Tarnanje ne pomaga. Pred prvimi tekmami smo vadili štirinajst dni na ledenikih. Na Krvavcu so prave razmere za vadbo. Ne smemo »jamratiti. Delati je treba naprej in s srcem vse to nadoknadi.«

D. Humer
Foto: F. Perdan

Štiriindvajsetič za Rožičev memorial

Ivo Čarman pokazal zobe

Rateče, 6. decembra — Smučarko društvo Rateče-Planica je vzorno organiziralo že štiriindvajseto memorialno Rožičev memorialno medklubsko tekmo v smučarkem teku. Slabo in deževno vreme ni oviralo.

Slabo vreme je v nedeljo pestilo stopetinštirideset tekmovalcev in tekmovalk od mlajših mladincov do članov iz vseh slovenskih smučarskih tekaških klubov. Čeprav so bili vremenski pogoji res slabki, to ni motilo nastopajočih v klasičnem teku na štiriindvajseti medklubski memorialni Rožičevi smučarski tekaški tekmi. Le-to je na standardnih progah v Ratečah odlično organiziralo domače smučarsko društvo Rateče-Planica.

V najdaljši moški disciplini, teku na 15 km, so med člani nastopili vsi naši reprezentantje. Kaj zmora veter, je že v prvem krogu dobil prednost pred zaledovalci in to je obdržal do konca. Skoraj enaka slika je bila nato tudi v preostalih konkurencah. Tisti, ki si že na prvih kilometri nabral prednost, jo je obdržal do konca in zmagal. V ekipni razvrstitvi so bili najboljši tekači in tekačice Triglav.

Rezultati — člani (15 km)

- 1. Čarman (Triglav) 46:56,5, 2. Grajš 48:11,2, 3. Klinec (oba Pohorje Hoče) 48:18,3; juniorji (15 km) — 1. Rajšč (Pohorje Hoče) 48:26,0, 2. M. Kordež 50:04,4, 3. Kolman (oba Triglav) 50:11,8; st. mladinci (10 km) — 1. Šorli (Triglav) 34:28,7, 2. Kranjc

(Partizan Lovrenc) 34:50,6, 3. Klofutar (Kr. gora) 35:14,5; ml. mladinci (10 km) — 1. Dolenc (Brdo) 35:58,6, 2. Žemva 36:01,9, 3. J. Poklukar (oba Partizan Gorje) 37:05,9; članice (5 km) — 1. Bertoncelj (Triglav) 19:01,8; juniorke (5 km) — 1. Kovač (Unior Olimpija) 20:43,8; st. mladinka (5 km) — 1. Grašč (Kokrica) 19:29,0, 2. Srebot 20:23,9, 3. Lačen (obe Črna) 20:24,2; ml. mladinci (5 km) — 1. Fečur (Locatec) 19:42,2, 2. Žumkovič (Kr. gora) 20:14,0, 3. Repine (Bohinj) 21:18,4; ekipno — 1. TSK Triglav (Kranj) 1:59:54,8, 2. TSK Kranjska gora 2:06:30,8, 3. TSK Unior Olimpija (Ljubljana) 2:07:41,8. D. Humer
Foto: F. Perdan

Ivo Čarman

Mlađi in starejši mladinci pred startom (84) Matej Soklič (Bled), (85) Anže Konc (Kokrica), (86) Andrej Zorč (Bohinj), (88) Sebastjan Cvetek (Kr. gora).

Savi in Rogu največ zmag

Kranj, 6. decembra — Kolesarski klub Sava je priredil v soboto v okolici kolesarske proge v Stražišču drugo tekmovanje v ciklokrosu za vse kategorije. Sodelovalo je okrog 100 kolesarjev iz vseh slovenskih klubov. Med pionirji B so bili najhitrejši Hauptman (Rog), Žajdela (Rog) in Ziheri (Sava), med pionirji A pa so prva tri mesta osvojili kolesarji Save: Studen, Hudoklin in Rehberger. Med mlajšimi mladinci so bili najboljši Petek (Rog), Pilar (Sava) in Bertoncelj (Sava), med starejšimi mladinci pa Jakomin (Rog), Zupanc (Rog) in Cvjetiččanin (Sava). Med člani je zmagal Tahmajster (Sava) pred Šebenikom (Rog) in Pagonom (Sava).

Kot je povedal trener Save in vzgojitelj najmlajših kolesarjev Bojan Ropret, bo naslednji ciklokros 9. januarja v Stražišču. Štel bo tudi za slovensko prvenstvo.

Sesti plavalni memorial Špele Rebolj

Memorialni disciplini Mojci Jamnik in Darjanu Petriču

Kranj, 6. decembra — Plavalni klub Triglav in Kompas sta v zimskem bazenu v Kranju organizirala šesti plavalni memorial Špele Rebolj. Med štirinajstimi tekmovalci in tekmovalkami iz desetih slovenskih plavalnih kolektivov in Crvene zvezde iz Beograda sta memorialni disciplini žensk na 800 m kravli in moških na 1500 m kravli ostali v Kranju. Na 800 m kravli je zmagala Mojca Jamnik (Triglav), na 1500 m pa Darjan Petrič. Krešo Božikov pa je v tej disciplini postavil nov državni rekord za pionirje A.

Rezultati — 100 m kravli moški — 1. Čeru (Fužinar) 55,84, 2. Jemec (Ljubljana) 57,19, 3. Žekanovič (Biser) 58,60; **100 m hrbitno** — 1. Veličkovič 1:05,57, 2. Šolar (oba Triglav) 1:06,92, 3. Torkar (Ljubljana) 1:07,74; **100 m prsno** — 1. Jocič 1:10,84, 2. Vojnič (oba Triglav) 1:13,80, 3. Zadravec (Radovljica) 1:14,65; **100 m delfin** — 1. Čeru (Fužinar) 59,04,

D. Humer

Ligaški izidi

KOŠARKA — V drugi zvezni ženski košarkarski ligi je Sava Commerce gostovala v Omišu pri Galebu. V izenačeni tekmi so zmagale domačinke. V moški republiški ligi je Triglav doma gostil Nova Gorico in tekmo izgubil.

Izida — Galeb : Sava Commerce 77:69 (32:30), Triglav : Nova Gorica 84:96 (40:53).

ODOBOJKA — V drugi ženski zvezni odbokarski ligi je Bled doma gostil Dubrovnik in to tekmo so domačinke brez težav dobitile. V članski drugi ligi je Bled doma dobiti z ekipo Rudija Čajevca. V moški republiški ligi je Triglav doma prvi v tem prvenstvu zmagal v igri s Kočevjem, ženske Triglava pa so premagale Mislinjo.

Izidi — ženske — Bled : Dubrovnik 3:0, Triglav : Mislinja 3:1, moški — Bled : Rudi Čajevci 3:2, Triglav : Kočevje 3:2.

D. H.

Kako so v Avstriji izboljšali prometno varnost

Večkrat bi se morali ravnati po izkušnjah naših sosedov

Ljubljana, 4. decembra — Če hočemo priznati ali ne: Avstria je po prometni varnosti daleč pred nami. Trditev ni izrečena na pamet, temveč se opira na statistične podatke: medtem ko pride v Jugoslavijo na vsakih deset tisoč motornih vozil štirinajst žrtev prometa in v Sloveniji deset, jih ima naša severna sosedka le pet. Ob takšni razliki bi se morali zamisliti. Pa ne le to: večkrat bi morali pogledati prek meje in se ravnati po izkušnjah naših sosedov.

O tem so se lahko prepričali tudi udeleženci predavanja Varnost v cestnem prometu (v Cankarjevem domu v Ljubljani) ga je pripravil republiški zavod za varstvo pri delu, na katerem je prof. dr. Evald Krainz, predstavnik kuratorija za prometno varnost dežele Koroške, predstavil projekt, s katerim so se Avstriji vključili v program svetovne zdravstvene organizacije za 25-odstotno zmanjšanje števila prometnih nesreč do leta 2000. Prvega junija letos je minilo leto dni, od kar so se sosedje odločili za akcijo, s katero naj bi v enem letu za desetino zmanjšali število nesreč na avstrijskih cestah. Vi soko zastavljenega časa sicer niso dosegli, rezultati pa so še zmeraj zelo spodbudni: število nesreč so zmanjšali za 6,5 odstotka, število mrtvih za 148 (na Koroškem za devetnajst), prav tako število ranjenih...

Še bolj kot rezultat je spodbuden način, kako so ga dosegli. V projekt »minus 10 odstotkov« so vključili vse — od politikov in drugih uglednih osebnosti do raznih ustanov, gospodarskih organizacij, šole, cerkve, vojske, sredstev javnega obveščanja, poklicnih voznikov tovornjakov... V okrajih so ustanovili akcijske komiteje in jim zagotovili začetni (štartni) denar — na vsakega prebivalca po en šiling. Mesto s petdeset tisoč prebivalci je, na primer, dobilo petdeset tisoč šilingov.

Gostilničarji so pocenili brezalkoholne pijače

Akcija je bila dobro organizirana in raznovrstna po aktivnostih in ukrepih. Ob avtomobilskih cestah so postavili napise (za osveščanje ljudi), bolje so zaznamovali ceste, omejili so hitrosti, prometni vzgoji so prisluhnili v vrtcih in v klubih za starejše ljudi, župniki so se v nedeljskih pridigah farami dotaknili tudi prometne varnosti, na-

juglednejši deželnici može so s pismom pozvali šofere — začetnike k varni in pazljivi vožnji. Prometna varnost je na nevsiljiv način dobila mesto tudi na pop koncertih in na drugih prireditvah. V akcijo so vključili tudi gostilničarje in jih pozvali, naj pocenijo vsaj nekatere brezalkoholne pijače, ki so v Avstriji tako kot tudi pri nas dražje od alkoholnih. V enem od okrajev je kar sto »oštirjev« sprejelo pobudo in pocenilo sokove. Šolarji so začeli nositi na rokavih svojih oblačil svetleče trakove. Veliko pozornosti je zbral film z naslovom Če umre vas s 1400 prebivalci — približno toliko ljudi vsako leto umre na avstrijskih cestah. Film, ki so ga vrteli v kinematografih in ga predvajali po televiziji, je globoko pretresel najodgovnejše ljudi v državi, predvsem pa najširše množice in vsakodnevne udeležence v prometu. Ob vsem tem ni treba posebej omenjati, da je tudi policija postrila nadzor nad prometom, in da so nekaj k boljši prometni varnosti prispevale tudi nove avtomobilске ceste.

Sposojeno iz Dolenjskega lista

Sega afera z enaindvajseticami tudi v Kranju?

Iz novomeške tovarne IMV je bilo zadnje čase slišati to in ona na račun kolektivnega poslovodnega organa, razkošja, ki si ga privoščijo, sodu pa je izbilo dno dogajanje, v katero je ob sedmih avtomobilih Renault 21 in enem Renaultu 25 vpletene tudi nekaj vodilnih mož novomeške IMV, ob njem pa še visoki republiški funkcionar in ugleden kranjski direktor, svoj čas prav tako na visokem funkcionarskem mestu v Sloveniji. Vsi ti naj bi po izredno nizkih, domala smešnih cenah prišli do enaindvajsetic, katerih maloprodajna cena je bila v tistem času, seveda pred dejavljajo, natančno 23.474.000 dinarjev, piše Dolenjski list.

Lani in v začetku letosnjega leta je bilo v Novo mesto začasno uvoženih nekaj osebnih avtomobilov R-21 s tablico RP, s katerimi so se vozili uslužbeni francoskega Renaulta. Ko so jih prenehali uporabljati, jih je odkupil IMV za 38.268 frankov oziroma za 20 do 25 odstotkov cene, odvisno od prevoženih kilometrov. Posebna komisija, ki so jo ustanovili v novomeški tovarni, je vsem avtomobilom, starim od enega do dveh let, metalne

barve in z dodatno opremo, določila enotno ceno 7.714.000 dinarjev. Po tej ceni so jih prodali ljubljanskemu Commerciju, toz Volan, zraven pa naj bi bil tudi spisek bodočih kupcev. Na cesto postavljen avto je kupce s plačilom stroškov trgovanja, popravila in simboličnega prometnega davka stal okoli 10 milijonov dinarjev. IMV je namreč vsa vozila prikazal kot automobile domače proizvodnje, zato so bili kupci tudi »oproščeni« plačila carine in davščin.

Dve takšni enaindvajsetici se že vozita po naših cestah — prva ima registrsko tablico NM 131-201, druga KR 159-690. K temu pa je treba dodati še nekaj. Novi lastnik, v tem primeru kranjski direktor, je vozilo vplačil in registriral kot novo, kajti sicer ne bi mogel izvesti zamenjave »staro za novo«. Za podobno različico se je odločil tudi ugledni ljubljanski funkcionar.

Uradno pojasnilo o vsem tem smo poskušali poiskati pri pristojnih službah, vendar UNZ še vedno molči, piše Dolenjski list

NESREČE

Umrl med prevozom v bolnišnico

Bohinjska Bela, 5. decembra — Ena oseba je izgubila življenje, druga pa je bila hudo ranjena v nesreči, ki se je nekaj pred deseto ponoči zgodila na Bohinjski Beli.

Voznik osebnega avtomobila, 22-letni Zvonko Kunčič, doma z Bohinjske Bele, je peljal od doma proti Bledu. Med potjo so ga menda zaspile luči nasproti vozečih avtomobilov, tako da ni takoj opazil treh vojakov, ki so drug ob drugem hodili po desni strani ceste. Trčil je v Raifa Isufija, starega 27 let, iz Srbice, in Hasana Saferija, starega 22 let, iz Titove Mitrovice, oba vojaka iz bližnje vojašnice. Trčenje je bilo tako silovito, da je ovba vrgla na pokrov avtomobila, da sta zadebla ob vetrobransko steklo in čez streho padla na cesto. Z rešilnim avtom so ju odpeljali v jesenško bolnišnico, vendar je Isufi že med prevozom umrl, Saferi pa se hudo ranjen zdravil na Jesenicah.

Zoper delovodjo, ki to jutro ni opravil obveznosti, je UNZ Kranj poslala tožilico kazensko ovadbo, zoper Cestno podjetje pa sprožila postopek o gospodarskem prestopku.

Ob takih primerih običajno ne varčujemo s poduki voznikom, češ naj bodo previdni. Jeden in zima jim na cestah nastavlja vrsto pasti in celo ob neoporočnem vzdrževanju vsak centimeter ni suh in varen. V tem primeru pa je podoba bolj potreben vzdrževalec cest. Ob tako hudi posledicah, kot je smrt voznika, je pač treba poskrbeti, da bo prihodnjč drugače. Pa mu le gre očitati le večernega posipanja ceste, ki ni pregnalo ledo, pač pa tudi pomanjkljivo cestno signalizacijo, ki je ob tej priložnosti zglobila v oči. Namesto da bi znak »spolka ceste« stal od 150 do 250 metrov pred nevarnim odsekom, pred Završnico, je kar 800 metrov pred njo, dovolj, da vozniku uide iz spomina.

D. Z. Žlebir

Vozniško dovoljenje le za dve leti

Akcija je prvo leto stala Avstrijo približno deset milijonov šilingov. Je znesek velik? Niti ne! Prej bi lahko rekli, da je skromen, če vemo, da je cena človeškega življenja (življenje sploh lahko ovrednotimo) približno štiri milijone šilingov. Kaj to pomeni? Že zmanjšanje žrtev prometa za tri, je poplačalo celotno akcijo.

»Rezultati v prvem letu akcije minus deset odstotkov so nas opogumili,« je dejal dr. Evald Krainz in nato pojasnil načrt za drugo leto, v katerem bodo več pozornosti posvečali tako imenovanim rizičnim skupinam, zlasti mladim voznikom, ki še nimajo pravih izkušenj in ne znajo dobro ločiti medje v varnostjo in nevarnostjo, med tveganjem in zanesljivostjo. Že od prvega oktobra dalje poučujejo voznike po novih programih, ki se od prejšnjih razlikujejo po tem, da so bolj življenski, in da voznikom dajejo znanje za življenje in ne le za izpit. V Avstriji razmišljajo tudi o tem, da bi takoj kot na Norveškem oziroma v Zvezni republiki Nemčiji vozniki dobili dovoljenje le za dve leti. Če bi v tem času prevečkrat prišel navzkriž z zakoni in predpisi, bi moral ponovno na izpit; v nasprotnem primeru pa bi mu veljavnost dovoljenja podaljšali.

Akcija predvideva tudi obvezno uporabo luči ne glede na vremenske razmere ali na letni čas. Na Švedskem, kjer gre sicer za posebne razmere, so na ta način zmanjšali število nesreč za dobro četrtinu, še zlasti med pešci. Avstrijska poštna, vojaška in železniška vozila že vozijo po cestah s pričaganimi lučmi, njim bodo bržas kmalu sledila tudi druga.

Pomembni težišči dela bosta letos tudi boj zoper alkoholizem in umiritev prometa oziroma omejitev hitrosti na avtomobilskih cestah na sto kilometrov na uro, na deželnih pa na osemdeset. Premik bo na tem področju zelo težak — priznava tudi dr. Evald Krainz — ker v javnem življenju prevladuje managerski tip človeka. Temu pa, kot vemo, se vedno mudi. C. Zaplotnik

Zakon ne bo imel čarobne moči

Ko govorimo o prometni varnosti, vedno mislimo na trikotnik »človek — vozilo — cesta«. Človek je še vedno glavni krivec za večino prometnih nesreč. Za ceste vemo, kakšne so. Slabe in šlabše bodo, kajti cestno gospodarstvo bo po zadnji podražitvi bencina od prodajne cene le še šest odstotkov, prej pa jih je dobilo petnaest. Vozila se starajo. V Sloveniji je bilo lani od 558 tisoč registriranih vozil samo devet odstotkov novih, starih eno leto ali manj. Skoraj tretjina tovornjakov, ki se vozi po jugoslovanskih cestah, je starejših od sedem let; polovica avtobusov starejših od pet let...

Je ob vsem tem sploh še čudno, da smo po prometni varnosti na dnu evropske lestvice, in da se zadnji dve leti spet povečuje število nesreč z mrtvimi in hudo ranjenimi — in to kljub temu, da so miličniki poostrili nadzor. Samo letos so do tricetrtletja izrekli tretjino več ukrepov kot lani v tem času.

Iluzorno bi bilo pričakovati, da bi spremembe zakona o temeljnih varnosti cestnega prometa, o katerih se zdaj dogovarja v Jugoslaviji, pometele z nizko prometno kulturo, z objestnostjo, z izigravanjem zakona in predpisov. Novi zakon, ki se šele rojeva, je namreč le korak naprej v prizadevanjih za večjo prometno varnost, je med drugim na nedavnom posvetovanju o varnosti v cestnem prometu dejal Andrej Grahor, namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zvezne.

Spremenjeni zakon bo med republikami in pokrajinskimi odprival razlike pri usposabljanju voznikov. Poklicni vozniki, tudi zasebni avtoprevozniki, bodo morali vsake tri leta na preverjanje znanja. Zaživel bo »točkanje« prometnih prekrškov. Odvezem voznika dovoljenja naj bi po novem veljal le v izjemnih primerih, sicer pa bodo sodniki lahko izrekli tudi po pogojno kazen. Vozniki koles z motorjem bodo morali obvezno nositi čelado, po kolesarski stezi pa ne bodo smeli voziti hitreje kot s 25 kilometri na uro. Kazni se bodo povisale, tudi za tiste, ki se bodo spravili nad prometne zname.

C. Zaplotnik

S pestmi izkazoval ljubezen

Kranj, 4. decembra — Temeljno sodišče v Kranju je pred kratkim že tretjič obsodilo 35-letnega Milorada Rudoviča iz Kranja: pred leti mu je z zaporno kaznijo le zagrozilo, drugič je moral za deset mesecev v zapor, zdaj so ga obsodili še na leto in deset mesecev zapora. Razlog je bil vedno enak: nasilnško obnašanje do svoje nekdanje žene.

Vdanost pijači in agresivnost sta bila tudi glavna vzroka za ločitev. Milorad je še nekaj časa po razvezi živel pri nekdanji ženi. Po prihodu iz zapora ji je tudi obljubljal, da se bo poboljšal. Res se je zapo-

slil, vendar je to trajalo le kratko čas, potem pa se je ponovila stará pesem. Spet se je vdal pijači, postal je nasilen, tako da se je morala nekdanja žena po vsakem »napadu« zateci po pomoč k zdravniku. Mislija je, da bo pekla konec, ko je dobila novo stanovanje, vendar se je zmotila. Še naprej je brez dovoljenja zahajal k njej. Januarja letos jo je pretepjal dva dni zapored, potem pa je s pestimi izkazovalljubezen se konec julija, na prvoavgustovski dan, ko je brcal in udarjal po vhodnih vrati njenega stanovanja, pa so ga prijeli miličniki. Obtožen sodišču ni znal pojasnit, zakaj je še po razvezi obiskoval žen.

Milorad se bo med prestajanjem kazni (sodba še ni pravnomočna) zdravil tudi zoper alkoholizem, vendar sodišče meni, da bo n euspešno, če ne »razčistil sam s seboj.«

Vinjen za volan

Kranj, 4. decembra — 34-letni Vinko Rozman iz Kamnika bi moral za pet mesecev v zapor, ker je letos poleti vinjen povzročil prometno nesrečo. Sodba, ki jo je izreklo temeljno sodišče v Kranju, še ni pravnomočna.

Rozman je letos praznoval rojstni dan med dopustom, zato je prvi dan, ko je spet prišel na delo, s sodelavci popil nekaj alkohola, nato pa sedel za volan avtobusa, s katerim je po cesti od Kranja proti Mengšu peljal delavce SGP Graditelj. V bližini odcepna za Vopovje je spregledal, da namerava fičko, ki je vozil pred njim, zaviti v levo na stransko pot. Z avtobusom je zadel v zadnji del fička in povzročil prometno nesrečo, v kateri sta se voznik fička in njegov sotropnik ranila.

Za takšno kaznivo dejanje je predvidena denarna kazen ali zapor do enega leta. Sodišče se je odločilo za pet mesecev zapora in za polletno prepoved vožnje motornih vozil D kategorije. Rozman je bil namreč doslej že dvakrat kaznovan in je bil zaradi prometnih prekrškov tudi dokaj reden »gost« pri sodniku za prekrške, vendar pa ga vse dosedanje kazni niso spremetovale.

Čigav je fičko? — Na parkirnem prostoru pred LTH — jem v Škofji Loki že dlje časa sameva fičko brez registrskih tablic. Ker bo parkirišče kmalu postal gradbišče, bo fičko dobil »zavetič« pri Dinosu. Lastnik avtomobila ima torej še priložnost, da ga vrnjo.

POLIKS ŽIRI podjetje obutvene, lesarske in kovinarske stroške n. sub. o. ŽIRI

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge:

VZDRŽEVALCA STROJEV IN NAPRAV

Pogoji: IV. stopnja izobrazbe— ključavnica ali orodjar in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in tromesečnim poskusnim delom.

Kandidati za objavljenega dela in naloge naj pošljejo svoje vloge z dokazili v 8 dneh od dneva objave na naslov: DO POLIKS TOZD KOVINARSTVO, komisija za delovna razmerja, Jezerska ulica 7, Žiri.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku roka za objavo.

KOKRA, trgovska delovna organizacija, n. sol. o., Kranj, Postna ulica 1

objavlja za potrebe delovne skupnosti skupnih služb prosta dela in naloge:

1. IZDELAVA STATISTIČNIH POREČIL

posebni pogoji:

—izobrazba V. stopnje—ekonomski tehnik, eno leto delovnih izkušenj, dvomesečno poskusno delo

TOZD ENERGO

prosta dela in naloge:

OPRAVLJANJE PREVOZOV S TOVORNIM VOZILIM

posebni pogoji:

—izobrazba III. stopnje (skrajšani program), tri mesece delovnih izkušenj na podobnih delih, izpit za voznika B in C kategorije, poskusno delo dva meseca in z delom pridobilje na delovna zmožnost.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte: pod 1. v 8 dneh in pod 2. v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

Obveščeni boste v 15 dneh po dnevu izbire.

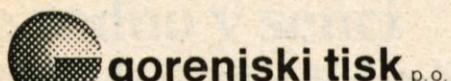
LIP BLEND, TO lesna predelava Podnart

ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA objavlja prosta dela in naloge:

1. SKLADIŠNIK – TEHNOLOG

Pogoji: V. stopnja izobrazbe lesarske smeri, 1 leto delovnih izkušenj in tečaj za skladiščnika

Kandidati naj pošljejo prijave do 22. decembra 1987 na naslov: LIP Bled, TO lesna predelava Podnart, Podnart 33, 64244 Podnart. Izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po končani objavi.

moše pijadeja 1, p. p. 81
64000 kranj.

objavlja prosta dela in naloge:

ORGANIZIRANJE VARSTVA PRI DELU

Pogoji:

— VI. stopnja izobrazbe varnostne smeri oziroma
— VI. stopnja izobrazbe tehnične ali obramboslovne smeri in opravljen strokovni republiški izpit iz varstva pri delu po A programu.

— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Delo je enoizmensko in ga združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

GRAFIČNO OBLIKOVANJE

Pogoji:

— V. stopnja izobrazbe, smer grafično oblikovanje in dve leti delovnih izkušenj

Delo je enoizmensko in ga združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovskga služba delovne organizacije v roku 8 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o. TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠKOFOV LOKA

Po sklepu komisije za delovna razmerja z dne 24. novembra 1987 OBJAVLJAMO prosta dela in naloge:

ŠOFERJA za nedoločen čas

Pogoji: vozniško dovoljenje C kategorije, najmanj 3 leta delovnih izkušenj, starost 25 do 40 let in bivališče čim bliže ZD, telefon

Kandidati naj svoje prošnje oddajo v zakonitem roku 8 dni od dneva objave na naslov TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, 64220 Škofja Loka, s pripisom Komisiji za delovna razmerja.

OBVESTILA, OGLASI

SEZONA PREKAJEVANJA MESA JE TU!

Ugoden nakup (6 obrokov) OMAR ZA PREKAJEVANJE IN SHRANJEVANJE MESA

MERCATOR,
Blagovnica Tržič
Cankarjeva c. 1 A, tel.
50-180

ali na novoletnem sejmu
v Kranju Mercatorjev
paviljon.

Priporoča se

Komisija za delovna razmerja SREDNJE ŠOLE EKONOMSKIE IN DRUŽBOSLOVNE USMERITVE KRAJN objavlja prosta dela in naloge:

UČITELJA RAČUNALNIŠTVA IN POLITIČNE EKONOMIJE

za določen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja:
— končana visoka izobrazba ekonomske smeri s tečajem računalništva, ali visoka izobrazba organizacije dela s smerjo, ki vključuje računalništvo in programiranje.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj, Komenskega 4.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po objavi oglasa.

Informacije po telefonu 064-26-690 ali 064-24-896.

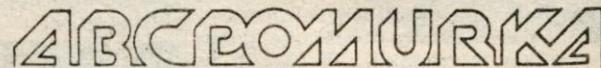
SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA ŠOLA, p.o. KRAJN

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom

dela in naloge UČITELJA MATEMATIKE

Pogoji: visoka izobrazba ustrezne smeri. Na razpolago je dvoobsoeno stanovanje.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v 15 dneh na naslov: Srednja tekstilna in obutvena šola Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

TOZD Jelen

GOSTINSTVO KRAJN

Po sklepu DS TOZD razpisujemo javno dražbo, licitacijo za

POLTOVORNI AVTO CITROEN DAK, letnik 1984, vozen.

Izklicna cena je 1.800.000 din.

Licitacija bo v sredo, 16. dec. 1987, ob 8. uri, ob hotelu Jelen na Ljubljanski 1 v Kranju.

Licitacija bo po načelu, videno – kupljeno, poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Na podlagi sklepa 20. redne seje delavskega sveta delovne skupnosti Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, z dne 26. 11. 1987, razpisna komisija delovne skupnosti Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili za

1. VODENJE POSLOVNE ENOTE JESENICE in

2. VODENJE SEKTORA SREDSTEV

Za opravljanje razpisanih del in nalog sta lahko imenovana kandidata, ki poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev, izpolnjujeta še naslednje pogoje:

— visokošolska ali višješolska izobrazba ekonomske ali druge smeri izobrazbe z ustreznimi delovnimi izkušnjami s področja finančne

— pet let delovnih izkušenj

Poleg tega morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

— strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,

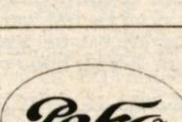
— da se zavzemajo za dosledno razvijanje in utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov,

— osebnostne kvalitete, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih in moralnoetičnih merit, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisana dela in naloge opravlja delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in jih razpisujemo vsaka štiri leta. Kandidati morajo vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujojo, da izpolnjujejo razpisne pogoje.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1, sektor splošnih poslov, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bo razpisna komisija obvestila vse udeležence razpisa v 45 dneh po končanem zbirjanju prijav.

TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIČ

Delovna skupnost skupnih služb objavlja v splošnem sektorju—obrat družbene prehrane—dela in naloge

SERVIRANJE V RESTAVRACIJI

Pogoji za sprejem:

— natakar in 6 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih, izpit za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in osebni higieni

posebne zahteve:

— spremnost, enomesečno poskusno delo.

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev 8 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve PEKO TRŽIČ, Ste Marie aux Mines 5.

ZAVOD SRS ZA REZERVE LJUBLJANA, Titova 118

objavlja prosta dela in naloge:

SKLADIŠNI DELAVEC V DE DOLENJA VAS, Selca nad Škofjo Loko

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— da imajo izpolnjeno osnovnošolsko obveznost oziroma končan program za usposabljanje in starost nad 18 let

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o strokovnosti, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi komisiji za delovna razmerja Zavoda SR Slovenije za rezerve, Titova 118.

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni je dotrpela naša mama

LJUDMILA TOMEĆ

roj. Somrak

Ob boleči izgubi bi se želeli zahvaliti vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, zlasti sosedom, sorodnikom in prijateljem. Posebna hvala duhovščini za lep obred in pcvem za žalostinke. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste jo spremljili na zadnji poti ali kakorkoli sočustvovali z nami.

Zaluboči njeni: mož Jože, sinova Dušan in Temaž ter hčerka Milena z družino Škofja Loka, 2. december 1987

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****vozila**

Prodam CITROEN GSK ali zamenjam za drug avto. Mlaška 107, Mlaka Kranj

20511

FIAT 1300, letnik 1977, registriran do septembra 1988, prodam. Kralj, Tavčarjeva 14, Kranj

20514

Prodam DIANO 6 LC, letnik 1979, registrirana do novembra 1988, nove gume, verige, cena 1,2 Mio. Tel.: 81-031, vsak dan od 15. do 19. ure

20516

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976, stalno garažirano, registrirano do oktobra 1988. Jakopič, Kurirska 8, Jeznice

20518

Prodam Z 750, letnik 1970 in R 4, letnik 1977. Milivoje Mihajlovič, Moste 52, Žirovica

20523

Prodam 4 GUME 155 x 13 trayal z obroči, malo rabljene ter športno kolo na 10 prestav. Sandi Bertole, Breznica 4/a, Žirovica

20524

Prodam FIAT 125 P, letnik 1978. Rabič, Dovje 15, tel.: 89-046

20526

Prodam APN 6. Košnjek, Cegelnica 17, tel.: 47-220

20534

Z 101, letnik 1979, ohranjeni in garažirani, prodam za 2,6 Mio. Sp. Besnica 93, tel.: 40-523

20536

Ugodno prodam R 4, registriran za celo leto. Kondič, Jezerska c. 126

20538

Prodam 4 malo rabljene GUME za JUGO 45 za 50.000 din. Zg. Bitnje 211 (blizu trgovine). Tel.: 22-289, popoldan

20541

pismo zaupanja

ljudljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Poceni prodam Z 101, neregistriran v vozem stanj. Zoran Kaštrun, Zg. Jezersko 57

20498

Prodam Z 101, letnik 1977, registrirano april 1988. Tel.: 82-876, popoldan

20499

Prodam Z 101, letnik 1978. Visoko 126, tel.: 43-089

20502

Prodam LADO 1500 SZ, letnik 1978. Benič, Titova 62, Jesenice

20504

Prodam Z 750, letnik 1979 in FIAT 132, letnik 1977. Dušan Kogoj, Tomšičeva 98/a, Jesenice

20508

Prodam GOLF, letnik 1979, nemške izdelave z dodatno opremo. Tel.: 74-032

20509

Prodam rezervne dele za Z 101. Velenovo 50, tel.: 42-490

20510

Nujno prodam osebni avto AUDI 80 GLS, letnik 1981, ogled vsak dan. Draško Šinko, Križe 167

20556

Prodam Z 128, letnik 1984. Tel.: 50-933

20557

Prodam Z 101, letnik 1979, registriran do septembra 1988. Tel.: 66-789

20561

Ugodno prodam Z 101, letnik 1972, karaboličano, pravkar obnovljeno. Prodam še 4 originalne GUME za Z 101. Stane Vrhovnik, Zasavska c. 49/a

20567

Z 101, letnik 1977, obnovljen, registriran do avgusta 1988, ugodno prodam.

Tel.: 74-129

20568

Prodam FORD TAUNUS 12 M, letnik 1969. Tel.: 22-221, int. 2625

20571

Prodam WARTBURG, letnik 1974, vozen, neregistriran za 25 SM. Gorenja Dobrava 31, Gorenja vas

20572

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Tel.: 75-278

20574

Prodam obnovljeno Z 101, letnik 1976. Aleš Ropret, Boh. Bela 66

20575

Prodam ZASTAVO 101 letnik 78, do datno opredeljeno in redno vzdrževano - prva lastnik. Ogled na naslovu Trg Št. 1 (Planina III.), tel.: 064-36-848

Ugodno prodam OPEL REKORD, letnik 1961, dobro ohranjen in OPEL MANTA S, letnik 1978, brezhiben, 70.000 km. Anuška Kavčič, Sel 37, Žirovica, tel. 69-416 (popoldan)

20576

Video Studio "Bled"

HAUSMAN JANKO

GREGORČEVA ULICA 5

64260 BLED

YUGOSLAVIA

SNEMANJE, PRESNEMAVANJE,

IZPOSOJANJE IN PRODAJA

AUDIO IN VIDEO KASETE

Posnete video in audio kasete boste lahko kupili na NOVOLETNEM

SEJMU 1. decembra do 21. decembra 1987 na poslovnom prostoru

VIDEO STUDIA BLED

TOZD AGROMEHANIKA
Kranj — Hrastje 52/anudi brezobrestni kredit ali popust za traktorje **TOMO VINKOVIĆ**, Bjelovar in program lastne proizvodnje (**škropilno tehniko**)

Telefoni: Centrala (064) 36-461, 36-751, 36-764, 34-033, 34-034, 34-032, PSC Hrastje (064) 34-035.

Prodam Z 750, letnik 1980, prevoženih 36.000 km. Tel.: 74-885, popoldan

20546

Prodam Z 750, letnik 1979, cena po dogovoru. Tel.: 66-592, popoldan

20548

Prodam JUGO 45, letnik 1982, 63.000 km. Rozman, tel.: 33-265

20549

Prodam PEUGEOT 305, letnik 1979. Marjan Kalan, Dolenja vas 25, popoldan, tel.: 64-082

20550

Prodam R 4 GTL, letnik 1986, 17.000 km. Zupan, Maistrova 13, Radovljica

20479

Prodam 4 GUME 155 x 13 trayal z obroči, malo rabljene ter športno kolo na 10 prestav. Sandi Bertole, Breznica 4/a, Žirovica

20524

Prodam FIAT 125 P, letnik 1978. Rabič, Dovje 15, tel.: 89-046

20526

Prodam APN 6. Košnjek, Cegelnica 17, tel.: 47-220

20534

Z 101, letnik 1979, ohranjeni in garažirani, prodam za 2,6 Mio. Sp. Besnica 93, tel.: 40-523

20536

Ugodno prodam R 4, registriran za celo leto. Kondič, Jezerska c. 126

20538

Prodam 4 malo rabljene GUME za JUGO 45 za 50.000 din. Zg. Bitnje 211 (blizu trgovine). Tel.: 22-289, dopoldan

20541

Knjižno zbirko Naša beseda, prodam za 1,8 M. Tel.: (061) 832-895

20585

Prodam enosno gumi VOZ za traktor. Tel.: 77-634

20591

Prodam SMUČI dolžine 190, čevlje lange št. 38, otroške smuči z vezmi in smučarske čevlje št. 37 alpina. Tel.: 74-142, po 20. ur

20627

živali

Prodam KRAVO, ki bo januarja telila in OVCE po izbiri. Visoče 5, tel. 51-283

20500

Prodam 10 dni starega črno-belega BIKCA. Praprotna polica 28, tel.: 42-443

20505

Prodam PRAŠIČA 150 kg težkega za zakol. Tičar, Zalog 15

20521

Prodam PRAŠIČE za zakol. Zg. Brnik 99

20540

Prodam KONJA. Frančiška Dežman, Bodešče 4, Bled, tel.: 37-865

20401

Prodam PRAŠIČA za zakol. Jezerska c. 18, Kranj

20551

Prodam tri PRAŠIČE za zakol, domača krma. Zg. Brnik 26

20552

Prodam 10 dni starega TEŽIČKA bika simentalca. Godešič 35, Škofja Loka

20558

Prodam PRAŠIČE po 150 kg težke. Lahovče 43

20563

Prodam KRAVO (1 tele), 2 meseca brej, in osla-dober za vožnjo. Tel.: 66-801

20573

Prodam ŽREBICO pasme norik, star nekaj manj kot dve leti. Hrušica 55, Jelenice

20579

Prikupe PSIČKE čuvaje, brez rodomnika, oddam dobrim ljudem. Podreča 24, Mavčiče

20603

Prodam 20 do 160 kg težke PRAŠIČE. Možna dostava, cena 1700 za kg. Stanonik, Log 9, Škofja Loka

20604

Prodam ŽREBETA, starega 6 mesecov

20605

Prodam JUNIČKO simentalko težko 200 kg. Zmene 20, Škofja Loka

20609

Prodam KRAVO za zakol. Puštal 80, Setnikar

20619

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Dvorje 28, Cerkle

20622

Prodam dobro ohranjen OPEL REKORD karavan, letnik 1981. Tel.: 23-143

20617

Prodam levo in desno STRANICO brez vrat za FIČTIC in dve novi gumi. Tel.: 79-540, popoldan

20623

Prodam OPEL REKORD 1700 S, letnik 1970, registriran do novembra 1988. Aleksa Nedić, Straža 5, Jesenice

20625

Prodam Z 101, letnik 1979. Tel.: 27-220

20375

R 4, letnik 77, motor BMW R 25/2 in BMW R 25/3, prodam. Kozelj Janez, Blaževa 3, Škofja Loka. Tel.: 60-802, popoldne, od 14. do 17. ure

Veriga ima novo ambulanto

Iz »Dachau« za tovarniško ograjo

Lesce, 4. decembra — V delovni organizaciji Veriga so pred praznikom republike brez kakšnegakoli pompa odprli novo obratno ambulanto. Prejšnja je bila zunaj tovarniške ogreje, v tako imenovanem delavskem naselju »Dachau«, in je bila od tovarne oddaljena skoraj kilometr.

Na tej relaciji se je »izgubila« marsikatera delovna ura pa tudi sicer je bilo nerodno, če je prišlo do nezgode pri delu. Ob preventivnih pregledih so se delavci zamudili tudi pet ali šest ur, zdaj pa naj se ne bi več kot dve. V novi ambulanti so namreč uvedli takšen red, da bodo zaposleni, ki so na delu, imeli prednost pred tistimi, ki so na bolniški. Ko bodo delovno čas v tovarni uskladili z delovnim časom ambulante, bo problemov še manj.

V Verigi so bila dolgo različna mnenja, ali ambulanta sodi za

tovarniško ograjo ali naj ostane zunaj nje. Nazadnje je le prevladalo stališče sindikata in službe za varstvo pri delu, da naj bo zdravstvena postaja čim bliže delovnim mestom, sicer pa naj deluje po pravilih, ki veljajo za zdravstvo. Še vedno ostaja odprt vprašanje zobne ordinacije. V Verigi so to nameravali sami urediti, vendar so zdravstveni delavci menili, da bi bilo nesmiselno, če bi se omejila le na plombiranje zob. Delavci naj bi hodili v zobno ambulanto v lesko osnovno šolo, toda to se za

zdaj še ni uresničilo, je dejal Tomir Rems, vodja službe za varstvo pri delu.

Ves denar za prostore in za opremo (67,5 milijona dinarjev) je prispevala Veriga. V ambulanti je tudi prostor za terapijo, ker so obolenja hrbitnice, rok in nog v 1400 – članskem kolektivu dokaj pogosta. Bolniški stalež je za zdaj še v normalnih mejah (na mesec išče zdravniško pomoč od 160 do 220 delavcev), Tomir Rems pa upa, da ga zaradi bližine ambulante tudi v prihodnje ne bo več kot doslej, ker je sistem nagrjevanja tak, da se odstopnost z dela zelo pozna v plačilni kuverti.

C. Zaplotnik

Tehnološko-ekološka sanacija Termike malo zamuja

Drugi dimnik in protihrupna ograja prihodnje leto?

Škofja Loka, 6. novembra — Tovarna kamene volne na Trati mora po sklepu loške skupščine vse škodljive vplive na okolje spraviti pod dovoljene meje do konca tega leta. Čeprav gre tehnološko-ekološka sanacija Termike h koncu, pa predvsem zaradi zapletov s pridobitvami soglasij oziroma gradbenih dovoljenj, rôka najbrž ne bo uspela ujeti na vseh področjih.

Zatika se pri gradnji 25 metrov visokega dimnika, za katere so v Termiki poleti dobili lokacijsko dovoljenje, zaradi sodnega spora, ki ga je sprožila krajevna skupnost Sv. Duh, pa ne tudi gradbenega dovoljenja. Kakšen bo zaključek spora, ki še traja, še ni povsem jasno, verjetno pa je, da se bo gradnja dimnika, ki postaja samostojna naložba, zavlekla naslednje leto.

Tudi gradnjo protihrupne ograde, s katero se bodo krajanji otresli hrupa iz neljube sosedi pa tudi s hitrega železni-

škega tira, bodo v Termiki najbrž dokončali spomladan. Trenutno jih še ovira gradbeno dovoljenje, (lokacijskega imajo), ki se ji pridružuje nedogodno zimsko vreme.

Sicer pa so v Termiki opravili že veliko dela iz programa tehnološko-ekološke sanacije. Nova druga proizvodna linija, ki še obratuje poskusno, že daje rezultate, stoji pa tudi že 50 metrov visoki dimnik za izpust očiščenih dimnih plinov kupoč in tehnološkega zraka. Nanj sta že priključeni usedalni komori obeh linij. Najpo-

H. Jelovčan

membnejša za čistejše okolje Termike pa bo vsekakor čistilna naprava dimnih plinov kupoč, ki bo zgrajena dokonca leta.

Izvršni svet loške občine je zadolžil Termiku, da čimprej pripravi program meritve za spremljanje učinkov tehnološko-ekološke sanacije, ki jih bo opravljala pooblaščena strokovna organizacija. Pri njeni izbiri bi vsekakor veljalo spoštovati tudi mnenje krajanov Trate in Sv. Duha.

M. V.

Soli na Planini sta blizu, tudi za varnost otrok je poskrbljeno

Skupni šolski okoliš za dve šoli

Kranj, december — Na Planini grade novo osnovno šolo, ki bo učence sprejela prihodnje šolsko leto. Praviloma ima vsaka osnovna šola svoj šolski okoliš, v Kranju pa bodo naredili izjemo, šola Bratstvo in enotnost in nova šola Planina II, bosta imeli skupnega.

V kranjski občini osnovno-šolske klopi drgne natančno 9.075 otrok, število osnovnošolcev nenehno raste, vrh naj bi po napovedih dosegli prihodnje leto, kasneje pa naj bi glede na manjše številno rojstev in manjše priseljevanje sledil strm padec. Na Planini grade novo osnovno šolo, ki bo učence sprejela prihodnje leto in tako omilili stisko s šolskim prostorom, toda zaenkrat le omilili, saj bodo še naprej imeli vseposod dve izmeni.

Pri oblikovanju šolskega okoliša za novo šolo Planina II

so z naravnim zaokrožitvijo nasteli 1.056 učencev, šola pa bo lahko sprejela 750 učencev. Še bolj pa se je zatikalo, ko so skušali učence razporediti po razredih, saj so dobili prenartpane prve razrede in številčno šibke sedme in osme. Problem so skušali razrešiti z izločitvijo nekaterih ulic iz naravnega šolskega okoliša šole Planina II, toda nesorazmernje med razredmi je ostalo. Zato so se odločili, da napravijo izjemo in za obe sosednji šoli na Planini oblikujejo enoten šolski okoliš, kar pomeni, da bi prihod-

nje šolsko leto obe šoli obiskovalo 1.911 učencev. Vsaka bi imela po 34 oddelkov in sicer šola Bratstvo in enotnost 19 na nižji in 15 na višji stopnji, šola Planina II pa 20 oddelkov na nižji in 14 na višji stopnji.

Takšna rešitev je seveda izjema, saj ima praviloma vsaka šola svoj šolski okoliš. Vendar pa pri tej izjemi večjih problemov ne bi smelo biti, saj sta si obe šoli na Planini zelo blizu, tudi za prometno varnost otrok bo poskrbljeno. Nekaj sprememb pa bodo doživeli tudi drugi šolski okoliši v mestu, saj bo nova šola na Planini razbremenila tudi druge osnovne šole v mestu.

M. V.

MERKUR KRAJN

KUPCE Z OBMOČJA

TRŽIČA

OBVEŠČAMO, DA PREMOG IN DRVA LAHKO NAROČAJO IN VPLAČUJEJO V POSLOVALNICI

MERCATOR — TRŽIČ

ob sredah od 6 — 16 ure
ob sobotah od 7 — 11 ure

Zemeljski plaz pred Slatno Cesta Begunje-Tržič pred nasejnjem Slatno je zaradi zemeljskega plazu v širini okrog 60 metrov zaprt. Zemljišče je začelo drseti že konec novembra. Na terenu zdaj opravljajo meritve delavci Cestnega podjetja Kranj in Skupnosti za ceste Slovenije. Po opravljenih meritvah in ocenjenih stroških se bodo odločili tudi za popravilo. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Pod streho bo lažje čakati — Krajevna skupnost Brezje nad Tržičem se je odločila urediti pokrita avtobusna postajališča. Prvo bo dobilo streho osrednje brezjansko postajališče. Iz leta so bo, kraju primerno, brez bojazni, da bi kazilo okolico. Predvsem je pomembno, da bo čakajoče na postaji varovalo pred padavinami in nadležnim vetrom, ki tukaj zelo rad piha. Izdelavo in postavitev postajališča so zaupali znanemu tesarskemu mojstru Ivanu Ermanu z Rodin pri Žirovnici. Nekaj njegovih postajnih utic je stoji na Gorenjskem, sicer pa je Ivan znan kot mojster svojega poklica. (J.K.) — Foto: F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Največji adut je Mateja

Kranj, 4. decembra — Tekmovanja najboljših smučarjev na svetu so se začela. Alpski smučarji imajo za seboj že nekaj tekem za svetovni pokal, začenjajo pa tudi skakalci in tekači. V igri za visoke vrstvitve, med alpinci in skakalci, smo tudi Jugoslovani. Lani se nam je marsikaj posrečilo: alpinci in skakalci so dobivali tekme svetovnega pokala in se nasploh v soko uvrščali, že drugič pa je prišel k nam kri-

stalni globus za končno zmago v svetovnem pokalu: Bojan Križaj je bil najboljši slalomist sezone. Kako bo sezono? Bodo naši vsaj približno tako uspešni kot zadnjo zimo? Bomo po Sarajevu tudi v Calgaryju osvojili olimpijsko kolajno? Po tem smo spraševali naključno izbrane sogovornike. Vsi so mnenja: uspehi bodo, naš največji adut pa je Mateja Svet.

ju. Pri alpincih največ kažejo Mateja, Bojan in Gregor Benedik, za jesljivo pa bo tudi Rok Šmarsikaj dosegel. Za ostale bo uspeh že kakšna točka v svetovnem pokalu. Glede možnosti na olimpijadi dajem prednost alpincem, predvsem Mateji in Bojanu.

Katarina Cuznar s Pod-

korenem: »Zanimala me šport. Kar zadeva alpske smučarje, je za Mateja vse v najlepšem redu, fantje pa še niso bili prav posebno uspešni. Upam, da bodo enako dobrati kot preteklo sezono, vendar: šport je šport. Na najboljše upam tudi pri skakalcih.«

Te še posebno cenim. Vsak je dober, kdo upa prek skakalnic, pa naj bo tudi manjša. Korajš so.

Alenka Mlinarič z Bi-
strice pri Tržiču: »Z vse smučarji se zanimam: za alpsko, za skoke. Mislim, da morajo biti naši še boljši, kot so bili lani. Največ pričakujem od Mateje Svet, Bojana Križaja, veliko pa lahko dosežijo tudi skakalci Tepeš, Ulaga, Zupan in ostali. Če jim bo dobro šlo in bodo imeli srečo, lahko na olimpijskih igrah v Calgaryju osvojimo kolajno. Največ možnosti ima Mateja Svet.«

J. Košnjek

Slike: F. Perdan

Tone Dolar iz Vrbe: »Z skakalce se bolj zanimal, saj imam sina Tomaza med skakalci, vendar mi tudi alpsko smučanje ni neznano. Skakalci glede na trening in sedanjo formo veliko obetajo, vendar je še preurjanje karkoli napovedovali: ne vemo, kako je vadiila konkurenca, koliko je napovedovala, v kakšni formi je. Pri alpincih je špica dobra, sploh pa Mateja, ki lahko z malo sreče osvoji svetovni pokal. Zanesljivo bo prišel v formo tudi Bojan. Vendar je špica preozka in je prevelika praznina do drugih tekmovalcev, ki tekmujejo za svetovni pokal. Ne zdi se mi pa prav, da uspehe alpincev še vedno bolj ceno (le – ti so te uspehe res prej dosegali in tudi sedaj jih imajo več) kot pa uspehe skakalcev.«

Toni Justin iz Žirovnice: »Gledano s stališča Elana, kjer sem serviser, bom vesel vsakega uspeha na naših smučeh, pa naj ga doseže Jugoslov ali Norvežan. Seveda pa je prijetnejše, če je to Jugoslov.

Med skakalci sta prva aduta Miran Tepeš in

Primož Ulaga, vendar je sedaj še prekmal reči, kaj bo. Največja cilja sta svetovno prvenstvo v poletih v Obersdorfu in olimpijada v Calgary-

Zaposlovanje invalidov si težko utira pot

Kranj, 2. decembra — Preprečevanje invalidnosti v delovnih organizacijah sicer namejajo vse večjo pozornost, premalo pa storijo za ustrezno zaposlitev invalidnih delavcev.

Pet let od sprejetja akcijskega programa za razreševanje problematike invalidnih oseb v kranjski občini, ki je bil te dni tudi predmet razprav dveh delegatskih skupščin, socialnega varstva in skrbstva, ugotavlja, da sčasoma prodira miselnost o sistematičnem preprečevanju invalidnosti in skrbi za delovne invalide. Temu v prid govore poročila delovnih organizacij v občini (polovica jih je odgovorila na vprašalnik strokovnih služb SIS, kako uresničujejo pred petimi leti sprejet program, med njimi tudi večina tistih, ki zaposljujejo pretežno invalidov). Sodeč po podatkih je v delovnih organizacijah več pozornosti namenjene izboljševanju delovnega standarda, ki naj bi onemogočal razširjanje delovne invalidnosti. Teže pa jim je invalidi zaposlit na delovnih mestih, kjer bodo zadovoljni in s tem tudi bolj produktivi.

Še vedno se v delovnih organizacijah premalo poslužujejo možnosti, kako na ustreznejših delovnih mestih zaposli tiste, ki so si pri delu prislužili invalidnost: s prekvalifikacijo, priredbo delovnih mest, rehabilitacijo, seveda v sodelovanju s skupnostjo za zaposlovanje in skupnostjo pokojninskega zavarovanja, zavoda za rehabilitacijo invalidov in izobraževalnih ustanov. Tudi preprečevanje med delovnimi organizacijami in tozdi si še ni utrlo poti, ker je za to premalo posluha, razlog zanj pa verjetno kratkoročna računica. Dolgoročna namreč da vedeti, da invalid na ustrezjem, svojim preostalim sposobnostim primeren delovnem mestu, za tovarno nikakor ni draga naložba. Zadovoljen lažje dela, več naredi in manj oboleva, njegov ekonomski rezultat pa povrne tudi takšno naložbo kot je, prilagoditev delovnega mesta.

D. Ž.

Cenzura ali poslovna tajnost?

Ko je pred leti, v času akcije »oslanjanja na lastne sile«, leško Verigo obiskala delovna skupina centralnega komiteja ZKS, smo dolgo sedeli v dvorani in se vrteli okrog problemov kot misli okoli vrele kaše. Šele, ko sem ob odhodu s police vratarnice zmaknil tovarniško glasilo in prebral uvodnik, sem lahko potegnil redečo nit triurne razprave. Uvodnik je bil oster, kritičen, udaren. Razgaljal je Verigo v vsem »blišču in bedi«. Razprtite, neenotnost v vodstvu...

Zakaj vse to pišem? Zato, ker dokaj redno pregledujem tovarniško glasila, in ker mi je pred nedavnim prišlo v roke tudi glasilo tovarne, ki je v precejšnjih težavah. Vse sem našel na straneh časopisa — zapis o sindikalnem izletu, o delavcih, ki so se upokojile, o delu mladinske organizacije, o kulturnem mrtvili, nič in čisto nič pa o poslovni rezultatu, o tem, kako bodo prebrodili težave, kakšne posledice bodo občutili delavci, kako je z založnik strokovnih služb SIS, kako uresničujejo pred petimi leti sprejet program, med njimi tudi večina tistih, ki zaposljujejo pretežno invalidov. Sodeč po podatkih je v delovnih organizacijah več pozornosti namenjene izboljševanju delovnega standarda, ki naj bi onemogočal razširjanje delovne invalidnosti. Teže pa jim je invalidi zaposlit na delovnih mestih, kjer bodo zadovoljni in s tem tudi bolj produktivi.

Premalo imamo lesa, da bi na tak način zapravili papir, in preleplo smo v ustavo zapisali pravila obvezčanja (obveščati druge in biti obveščen), da bi na tak način obveščali delavce.

C. Zaplotnik